

Gazeta Współczesna

Proletariusze
wszystkich
krajów,
łączcie się!

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 78 (8762)

Białystok — Łomża — Suwałki, poniedziałek, 9 kwietnia 1979 r.

Nakład: 136.120

A

Cena 1 zł

I sekretarz KC PZPR — Edward Gierek, prezes Rady Ministrów — Piotr Jaroszewicz i minister Obrony Narodowej — Wojciech Jaruzelski odwiedzili tereny najbardziej dotknięte powodzią. W wsi Morgowniki, w woj. łomżyńskim odbyło się spotkanie z przedstawicielami władz: I sekretarzem KW partii — Waldemarem Szpaliniskim i wojewodą — Jerzym Zientarą.

Wiosna 79

Na polach rozpoczęły się prace

Część pól w regionie znalazła się pod wodą. Na północy leży jeszcze śnieg. Natomiast na gruntach wyżej położonych rolnicy rozpoczęli już prace. W Białostockim i łomżyńskim niemal powszechnie wysiewa się nawozy mineralne. Niektórzy rolnicy rozpoczęli siew owsa.

Szczegółowiej o sytuacji obecnej mówią fachowcy z wojewódzkich ośrodków postępu rolniczego.

Chociaż powierzchnia zalanych łąk jest znacznie większa niż gruntów ornych, straty w uprawach mogą być dotkliwe. Większość podtopionych użytków zielonych cechuje niska klasa bonitacyjna. Są one użytkowane w dolinach rzek, z reguły nie zmeliorowane. Trawę kosi się na nich raz w roku. Na takich

łąkach powódź nie wyrządzi większych strat. Znaczniejsze szkody mogą wystąpić na łąkach zmeliorowanych. Na pewno trzeba będzie na ich części na nowo wysiać trawę. Wszystkie prace — podsywanie traw, wysiew nawozów, wiatowanie itp. — będą opóźnione.

Cała powierzchnia zalanych wód ominie kwalifikuje się do odorania. Na powierzchniach, gdzie wystąpiły wody z rzek, rośliny zostały po prostu wypłukane. Natomiast tam, gdzie występują wody zastojowe, rośliny obumierają z braku tlenu. Zjawisko to obserwuje się głównie w południowej i środkowej części województwa na gruntach nie zdrenowanych.

Pola nie zarośnięte — znajdujące się pod wodą oraz zasiane zbożami ozimymi i podtopione — będą nadawały się wyłącznie pod rośliny późnego siewu, takie jak: ziemniaki, kukurydza, gryka. Fachowcy zalecają przedsięwzięcie wapnowania tych gruntów w celu poprawy struktury gleby.

Zaopatrzenie w nasiona siewne ostatnio uległo poprawie. Rolnikom oferuje się więcej owsa i jęczmienia, a także roślin pastewnych (z wyjątkiem lubinu, seradeli i konicyznych czerwonej). Zdaniem fachowców tej wiosny należy najpierw siał po prostu tam, gdzie pole obsiadło. Zaś co siał — to zależy od jakości i typu gleby.

ŁOMŻA. Pod wodą znalazło się tutaj 10 proc. powierzchni ozimów. Stan pozostałości części upraw kontrolują obecnie służba rolna i służby jednostek kontraktacyjnych. Ich zadaniem jest podjęcie decyzji, w jakich przypadkach oziminy należy odorać i co w tym miejscu posiać. Tam, gdzie pleśń śniegowa wystąpiła w niewielkim stopniu, zaleca się bronowanie. Dla wzmocnienia roślin i lepszego ich rozkrzewienia należy zastosować nawożenie główne. Jeśli nie można wejść z siewnikiem, trzeba wysiewać nawozy ręcznie.

BIAŁYSTOK. W woj. białostockim pod wodą znalazło się 38 tys. ha użytków zielonych i 12 tys. ha gruntów ornych. Oprócz tego na powierzchni 10 — 15 tys. ha występują lokalne zastoiska

ciąg dalszy na str. 2

z trzech województw

POSIEDZENIE EGZEKUTYW KW PZPR W BIAŁYMSTOKU...

Ocena działalności kulturalnej na wsi w woj. białostockim, przede wszystkim w kontekście roli i funkcji gminnych ośrodków kultury, była tematem odbytego w ubiegły piątek posiedzenia Egzekutywy KW partii. Sytuacja w tej dziedzinie jest bardzo różnorodna. Istnieje 378 placówek upowszechniania kultury, w tym 275 klubów „Ruch” i „Rolnika”. Wiele z nich, rozwijając aktywną i wszechstronną działalność, zdobyło sobie wysoką pozycję i uznanie społeczne. Niemal jednak ich część to placówki słabe, a w wielu jeszcze wsiach nie ma ich wcale. Upowszechnianie kultury, szczególnie w środowisku wiejskim, ograniczają nadal poważne trudności w uzyskiwaniu odpowiednich pomieszczeń, w wyposażaniu ich w potrzebny sprzęt, a nade wszystko dokuczyli jest brak kadr.

Egzekutywa pozytywnie oceniła liczne inicjatywy, dokonania i zamierzenia placówek kultury, podkreślając nieodłączność dalszej intensyfikacji ich działalności na wsi. Niezbędne jest umocnienie gminnych ośrodków kultury, zacieśnienie ich współpracy z organizacjami społecznymi na wsi i profesjonalnymi instytucjami kultury oraz wszechstronne działanie inspiracyjne, metodyczne i koordynacyjne Wojewódzkiego Domu Kultury.

W drugim punkcie obrad Egzekutywa oceniła pracę ideowo-wychowawczą wśród nauczycieli. Zwracając uwagę na zasadniczą ich rolę nie tylko w procesie dydaktyczno-wychowawczym w szkole, ale w całokształcie edukacji społecznej, członkowie Egzekutywy poddali analizie warunki pracy i formy doskonalenia zawodowo-politycznego nauczycieli w woj. białostockim. Ocenił pracę organizacji partyjnych w szkołach, których rozwój i aktywność jest podstawowym warunkiem kształtowania ideowych postaw ludzi

ciąg dalszy na str. 2

E. Gierek i P. Jaroszewicz przebywali na terenach dotkniętych powodzią

I sekretarz KC PZPR — EDWARD GIEREK i premier — PIOTR JAROSZEWICZ przebywali 6 bm. na terenach dotkniętych powodzią w północno-wschodniej części kraju, zapoznając się z dotychczasowym przebiegiem akcji zabezpieczania wsi i miast przed wylewem wzebranych rzek (zwłaszcza Narwi) oraz z przedsięwzięciami podjętymi w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy miejscowej ludności. Przeciwstawianie skutkom powodzi znajduje się w centrum uwagi kierownictwa partii i państwa oraz władz terenowych.

W towarzystwie członka Biura Politycznego KC PZPR, ministra Obrony Narodowej — Wojciecha Jaruzelskiego, I sekretarz KC PZPR i premier odwiedzili na wstępie Nowogród w woj. łomżyńskim. Gospodarze województwa z I sekretarzem KW PZPR — Waldemarem Szpaliniskim i wojewodą — Jerzym Zientarą poinformowali o aktualnej sytuacji powodziowej w tym rejonie, podkreślając, że najtrudniejsza sytuacja jest w dolinie bardzo wzebranych rzek Narwi i Biebrzy, zwłaszcza w okolicach Wizny, Nowogrodu i w gminie Trzciannica. Z okien przelatującego helikoptera widać wielkie rozlewiska Narwi, podtopione wsi i gospodarstwa, poprzerywane drogi, zerwane mosty. Koło Nowogrodu Narew przerwała drogę prowadzącą do Olsztyna, zalała znaczne obszary gruntów ornych i okoliczne gospodarstwa.

W rozmowie z mieszkańcami wsi Morgowniki Edward Gierek i Piotr Jaroszewicz interesowali się losami ewakuowanych rodzin, wyrażając wysokie uznanie miejscowym władzom i wszystkim uczestnikom akcji przeciwpowodziowej za ofiarny wysiłek w walce z wodnym żywiołem.

— Będziemy czynić wszystko — stwierdził I sekretarz KC PZPR — aby dopomóc rolnikom w jak najszybszym przezwyciężeniu kłopotów związanych z powodzią. Serdecznie dziękując za wszechstronną pomoc, miejscowi rolnik — Marian Marek podkreślił, że dzięki niej oraz wspólnym działaniom, które prowadzono dniem i nocą, znacznie zmniejszono skutki wylewu rzeki.

W Gminnej Szkole Zbiorczej w Nowogrodzie Edward Gierek i Piotr Jaroszewicz z uznaniem mówili o troskliwej opiece, jaką zapewniono przebywającym tam dzieciom ze wsi zalanych lub odciętych przez wodę.

Następnie I sekretarz KC PZPR i prezes Rady Ministrów udali się do Ostrołęki. W rejonie tego miasta stany alarmowe na Narwi nadal przekroczone są o ponad 2 metry, ale w ciągu ostatniej doby zanotowano po raz pierwszy od wielu dni obniżenie się poziomu wody o 3 cm. Gospodarze województwa: I sekretarz KW PZPR — Jerzy Smyczyński i wojewoda — Stanisław Migza poinformowali, że dzięki nieustającemu, codziennemu trudowi kilku tysięcy osób zdołano zabezpieczyć

Dni Polskiej Kultury w Moskwie. NA ZDJĘCIU: polski kosmonauta Mirosław Hermaszewski rozdaje autografy w kremleńskim Pałacu Zjazdów.

CAF—Sokołowski—telefoto

Wicemin. Wł. Jabłoński przebywał na Białostocczyźnie

W woj. białostockim przebywał wiceminister Przemysłu Lekkiego — Władysław Jabłoński. W godzinach porannych — w towarzystwie wojewody, Zygmunta Sprychy — zwiedził on zakłady w Fałstach, gdzie interesował się głównie postępiami prac modernizacyjnych w przedziałach średnioprzędnej. Następnie odwiedził budowy Fabryki Dywanów oraz „Biruny”, gdzie omawiano z budowlanymi

możliwość przyspieszenia prac związanych z tymi ważnymi inwestycjami. Odbyło się

również spotkanie w zakładach „Bisuna”, podczas którego dyskutowano o przygotowaniu do uruchomienia produkcji nowych asortymentów.

Po południu wiceminister — Władysław Jabłoński spotkał się z I sekretarzem KW PZPR — Władysławem Juszkiewiczem i wojewodą — Zygmuntem Sprychą. Tematem rozmowy była obecna sytuacja i perspektywy rozwoju przemysłu lekkiego na Białostocczyźnie.

I sekretarz KC PZPR przyjął H. Wehnera

WARSZAWA (PAP) — W dniu 6 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął przebywającego na zaproszenie Klubu Poselskiego PZPR przewodniczącego frakcji parlamentarnej SPD w Bundestagu RFN Herberta Wehnera.

W rozmowie uczestniczył członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR, przewodniczący Klubu Poselskiego PZPR Edward Babiuch.

W toku spotkania poinformowano I sekretarza KC PZPR o rezultatach rozmów między delegacją frakcji parlamentarnej SPD i Klubu Poselskiego PZPR oraz o możliwościach dalszej normalizacji stosunków między PRL i RFN, której podstawę stanowi układ z grudnia 1970 r. i porozumienia podjęte w wyniku rozmów EDWARDA GIERKA i HELMUTA SCHMIDTA. Podkreślono, że dla przebiegu procesu normalizacji ważne znaczenie mają rozwijające się kontakty między frakcją parlamentarną SPD i Klubem Poselskim PZPR. Przyczyniają się one także do rozszerzania wzajemnego poznania i zrozumienia społeczeństw obu krajów.

Dokonano także wymiany poglądów na aktualną sytuację międzynarodową a zwłaszcza na kontynencie europejskim. Omówiono sprawy związane z utrwalaniem odprężenia i pokojowej współpracy zgodnie z Aktem Kończącym KBWE.

Rozmowa przebiegała w serdecznej atmosferze.

WARSZAWA (PAP) — 6 bm. zakończyła kilkudniową wizytę w Polsce, składaną na zaproszenie Klubu Poselskiego PZPR, delegacja frakcji parlamentarnej SPD w Bundestagu RFN na czele z przewodniczącym frakcji Herbertem Wehnerem.

Wizyta służyła omówieniu kompleksu zagadnień związanych z procesem dalszej normalizacji stosunków między obu krajami, którego trwającą podstawę stanowi układ z grudnia 1970 r. W trakcie wizyty delegacja spotkała się z przewodniczącym rozmowy z członkami przedstawicielami polskiego życia politycznego i państwowego.

W Białostockim, Łomżyńskim, Suwalskim

Uznanie dla pracowników służby zdrowia

W ubiegły piątek władze województwa białostockiego z I sekretarzem KW PZPR — Władysławem Juszkiewiczem i wojewodą — Zygmuntem Sprychą spotkały się z grupą pracowników medycznych sprawujących zawodową opiekę nad dziećmi.

Podczas spotkania omówiono osiągnięcia służby zdrowia na Białostocczyźnie, zwracając szczególną uwagę na opiekę nad najmłodszym pokoleniem. Jej efektem jest m.in. systematyczny spadek umieralności niemowląt. Szczególnie osiągnięcia w opiece nad noworodkami ma ZOZ w Łapach.

W ciągu ostatnich czterech lat w woj. białostockim podwójono ilość miejsc w żłobkach. Każda kobieta ciężarna

objęta została opieką przedporodową. Ponad 97 proc. noworodków po wypisaniu ze szpitala badanych jest w domu przez lekarza oraz odpowiedzianych przez położną bądź pielęgniarkę.

I sekretarz KW partii Władysław Juszkiewicz i wojewoda Zygmunta Sprycha, składając podziękowania i życzenia, wysoko ocenili pracę całej służby zdrowia, a szczególnie opiekę nad dziećmi.

W godzinach południowych podczas wojewódzkiej akademii z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia osoby wyróżniające się w pracy zawodowej otrzymały dyplomy i odznaczenia. Przyszytymi przez Zarząd Główny TPD „Medal Jordana” wręczone lekarzowi

wojewódzkiemu — Marianowi Pankowi, odznaką „Przyjaciel dziecka”, przyznano 13 osobom, „Przyjacieli szkoły” — siedmiu. Lekarz wojewódzki wreczył 13 dyplomów pracownikom zasłużonym w opiece nad dziećmi.

Na spotkaniu w Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Białymstoku pięciu pracowników udekorowano złotą odznaką „Wzorowego kierowcy”, 11 — srebrną i 48 — brązową.

Uroczystości obchodzono Dzień Pracownika Służby Zdrowia w woj. łomżyńskim. W dniu 5

ciąg dalszy na str. 2

Jeszcze raz o informatyce

Po artykule „Informatyka pod kontrolą” (26 luty br.) Czytelnik zastrzegający sobie incognito nadesłał polemiczny, bardzo interesujący materiał, który bez skrótów publikujemy, traktując go jako głos w dyskusji na temat żywo interesujący środowisko informatyczne, sfery gospodarcze i redakcyjne.

PANI REDAKTOR!

Czytając artykuł pn. „Informatyka pod kontrolą” odniosłem wrażenie o jego tendencyjności. Mówiąc inaczej — wydaje mi się, że posłuszny na pewnym osobom lub grupom osób do realizacji ich własnych celów.

Szybki rozwój komputerizacji w naszym regionie interesuje wszystkich informatyków. Więc chciałbym przedstawić nieco odmienny punkt widzenia od podanego w artykule, a sądzę, że jest on zgodny z poglądami użytkowników usług obliczeniowych, co może Pani Redaktor łatwo sprawdzić choćby uwzględniając opinie czterech dużych zakładów (lub też innych) wymienionych w „Informatyce pod kontrolą”.

„Informatyczne manifestacje”, jakoby użytkownik koniecznie chciałby mieć swój komputer, są obecnie teorią lansowaną jedynie przez niektórych osoby z ZETO Białostok. Użytkownicy, którzy przetwarzają dane są raczej odmiennego zdania, z wyjątkiem oczywiście tych posiadających określone komputery, a mianowicie:

♦ Fabryki Przędzadów i Uchwytów, która posiada zarówno obciążenie (systemy eksploatacyjne) na 1,8 zmiany oraz pomieszczenia i kadry;

♦ Państwowych Zakładów Zbożowych, które posiadają obciążenie na 1,6 zmiany (systemy eksploatacyjne) oraz kadry, ale w obecnej chwili nie mają adaptowanego pomieszczenia;

♦ Zakładów Mięsnych, które posiadają obciążenie na 1,3 zmiany (systemy eksploatacyjne), mają możliwości w zakresie adaptacji pomieszczeń, ale brak im kadr informatycznych,

♦ Polkoloru posiadającego obciążenie na ok. 1 zmiany (systemy eksploatacyjne bądź adaptowane), ale brak jest tu kadr informatycznych.

Większość pozostałych użytkowników czyni starania o otrzymanie środków technicznych z zakresu mechanizacji prac obliczeniowych tj. dobrych kalkulatorów (np. HP), maszyn księgowych i fakturujących oraz minikomputerów typu MERA 306, MERA 400 czy SEE CHECK.

Jak wiadomo do tego typu środków technicznych nie są potrzebne specjalnie adaptowane pomieszczenia ani specjalnie przygotowane systemy informatyczne. Również personel obsługujący jest bardzo łatwo przeszkolony i fakturujących oraz minikomputerów typu MERA 306, MERA 400 czy SEE CHECK.

W dalszej części artykułu są prezentowane ogromne możliwości Politechniki Białostockiej posiadającej 4 komputery. Chciałbym zaznaczyć, że jedynie Odra 1305 zasługuje na to miano; natomiast Odra 1013 i Odra 1204 nie nadają się praktycznie do przetwarzania, a jedynie do prac dydaktycznych i naukowo-badawczych (brak wejścia z kart perforowanych), co je kwalifikuje do środków klasy MERA 306 i MERA 400. Jak Pani Redaktor podaje minikomputery „typu MERA-ELWRO” nie mogą być brane pod uwagę przy realizacji zamówień na rzecz innych użytkowników, więc potencjał obliczeniowy Politechniki nie jest aż tak ogromny.

Stwierdzenie, że „Centrum obliczeniowe stwarza większe możliwości eksploatacji urządzeń zewnętrznych, co prowadzi do pełniejszego wykorzystania komputera” jest na pozór słuszne. Słuszne jest jedynie z punktu widzenia wykorzystania środków technicznych automatyzacji a nie celów, którym te środki mają służyć. Należy tu podkreślić

ciąg dalszy na str. 3

pogoda

PROGNOZY DLA WOJEWÓDZTWA:

białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego.

Dziś — zachmurzenie przeważnie umiarkowane. Temperatura w ciągu dnia plus 6 do plus 8 st., nocą ok. 0 st. C. Wiatry umiarkowane z kierunków północno-wschodnich.

JUTRO — bez opadów, nadal chłodno.

Dziś śnieg: Mai i Dymitra.

Rządy cywilne w Bangladeszu

DELHI (PAP) — Prezydent Bangladeszu, gen. Ziaur Rahman zakomunikował w ub. piątek o zniesieniu stanu wyjątkowego w kraju i wprowadzeniu rządów cywilnych. Stan wyjątkowy obowiązywał tam od 15 sierpnia 1975 r., kiedy to grupa wojskowych dokonała zamachu stanu.

Od chwili odwołania stanu wyjątkowego władza ustawodawcza i wykonawcza w Bangladeszu będzie się znajdowała w rękach prezydenta i Zgromadzenia Narodowego (parlamentu). Prezydent oświadczył, że na czele nowego krajowego rządu cywilnego stanie Mizanur Rahman Chowdhury, przywódca grupy parlamentarnej rządzącej partii Liga Ludowa, która zwyciężyła w niedawnych wyborach.

W Rawalpindi (Pakistan) odbywają się masowe demonstracje sympatyków byłego premiera Zulfikara Ali Bhutto, który został stracony 4 bm. NA ZDJĘCIU: na głównym placu w Rawalpindi. CAF — AP — telefoto

Wybory na Kubie

HAWANA (PAP) — Niedziela była na Kubie dniem wyborów do rad miejskich. W powszechnym, bezpośrednim i tajnym głosowaniu Kubańczy wybrali ponad 10,5 tys. radnych. Przebieg przygotowań do wyborów świadczył o wysokim poziomie politycznej aktywności narodu Kuby, jego jednolitości i zwartości wokół komunistycznej partii. W dniu wyborów stolicę i inne miasta Kuby przybrały odświętny wygląd, udekorowane specjalnie na tę uroczystą okazję.

Odpowiedź Chin na notę SRW

PEKIN (PAP) — Korespondent PAP, Ludwik Mysak pisze: Rząd ChRL oznajmił w ub. piątek, że 14 bm. przybędzie do Hanoi delegacja z wicepremierem i ministrem Spraw Zagranicznych Han Nien-lungiem na czele w celu rozpoczęcia rokowań

z SRW w sprawie przywrócenia pokoju i stabilizacji w rejonach granicznych oraz normalizacji stosunków między oboma krajami. Jest to odpowiedź na notę SRW z 4 bm., w której rząd wietnamski wyraził, jako dowód dobrej woli, zgodę na podjęcie rokowań w terminie około 10 bm., mimo że wojska chińskie nadal okupują wiele miejscowości na terytorium wietnamskim. Odpowiedź ta przekazuje też w formie noty i utrzymana w ostrym tonie polemicznym, wysuwa szereg nieuwzględnionych zarzutów pod adresem SRW i utrzymuje, że wszystkie miejscowości, w których stacjonują wojska chińskie, znajdują się po chińskiej stronie granicy. Rząd ChRL uzależnia ponadto przyjazd swej delegacji od tego, czy „strona wietnamska nie stworzy żadnych nowych komplikacji”, usiłując w ten sposób zostawić sobie furtkę do zmiany decyzji. Samo zresztą sformułowanie o komplikacjach ze strony wietnamskiej brzmi co najmniej dziwnie w piśmie kraju, który dokonał agresji i obecnie ma przystąpić do rozmów o temacie usunięcia jej skutków.

DELHI (PAP) — Nguyen Thanh Le, członek 4-osobowej delegacji wietnamskiej przebywającej w Indiach na zaproszenie Ogólnomiędzynarodowej Organizacji Pokoju i Solidarności (AIPSC), oświadczył w Delhi, że wojska chińskie zniszczyły 500 szkół oraz 424 ambulatoria wiejskie i szpitale.

Nguyen Thanh Le podał m. in., że wojska chińskie zniszczyły 500 szkół oraz 424 ambulatoria wiejskie i szpitale.

Agencja France Presse informuje z Kairu, powołując się na źródła poinformowane w egipskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych, że Egipt postanowił w sobotę odwołać swoich ambasadorów w Arabii Saudyjskiej, Kuwejcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Katarze, Bahrajnie, Tunezji i Maroku. Ambasadorzy wymienionych krajów, akredytowani w Kairze opuścili już Egipt.

AFP informuje również, iż w sobotę decyzję o wycofaniu swego ambasadora z Egiptu podjął Liban.

Sprawcy bandyckiego napadu ujęci

JELENIA GÓRA (PAP) — Po bardzo sprawniej akcji jeleńskojęzycznej milicji już po trzech dniach ujęli sprawców bandyckiego napadu na dwie kobiety w Jeleniej Górze. Wtargnęli oni zamaskowani do mieszkanki, grożąc użyciem noża, dotkliwie pobili kobiety, zawiązali i zakneblowali. Następnie bandyci zdemolowali mieszkanie, szukając kosztowności. Zrabowali biżuterię i pieniądze.

Rabusiom nie pomogły jednak pociągające na twarzach i rękawiczkach na rękach. Po szczegółowej analizie zdarze-

nia, oględzinach mieszkania, penetracji terenu i miejscowego środowiska przestępczego — już po 48 godzinach funkcjonariusze MO zatrzymali 20-letniego T. J., mieszkającego do czasu napadu w Jeleniej Górze. Jak wyznało dochożenie, napadu dokonał on wspólnie z 25-letnim bratem, który natychmiast potem wyjechał z Jeleniej Góry. Kiedy dotarli do domu w Koszalinie, drzwi otworzyła mu jego bracia. Także wspólnik obu braci, który często bywał w ogróbinym mieszkaniu, nie dążył skorzystać z tłu. Cała trójka czeka na rozprawę sądową.

„Wbrew interesom pokoju i socjalizmu”

Artykuł dziennika „Prawda”

MOSKWA (PAP) — Nawiązując do niedawnej decyzji Chin nieprzedłużania zawartego w lutym 1950 r. przez Chiny i ZSRR układu o przyjaźni, sojuszu i pomocy wzajemnej, komentator dziennika „Prawda” I. Aleksandrow w artykule pt. „Wbrew interesom pokoju i socjalizmu” swraca uwagę, iż układ, który był niegdyś symbolem sojuszu zwycięskiego socjalizmu z rewolucyjnym ruchem ciemnoczyńskich narodów Wschodu, zdaniem obecnych przywódców chińskich jest „przestarzały” i „nie odpowiada już rzeczywistości”.

Być może — pisze komentator — rzeczywiście niektóre postanowienia układu wymagają sprzeczenia. Dlaczego więc Pekin tak pośpiesznie w trybie jednostronnym wypowiedział ważność układu i nie przejawiał żadnego zainteresowania zachowaniem meritum i ducha układu, wprowadzeniem niezbędnych uzupełnień i uściśleń, które byłyby do przyjęcia dla obu stron i odpowiadałyby zasadom współpracy i dobrego sąsiedztwa? — zapytuje I. Aleksandrow.

W ciągu prawie 30 lat, jakie upłynęły od zawarcia układu, na świecie dokonały się ogromne zmiany. Prawda polega jednak nie na tym, że układ stał się przestarzały, lecz na tym, że polityka Chin uległa zrytualizacji, Mao Tse-tung, Czu En-laj, Liu Szao-tung, Teng Siao-ping i inni przywódcy chińscy deklaro-

wali niegdyś wierność przyjaźni z ZSRR i mówili o wdzięczności dla narodu radzieckiego, KPZR i ZSRR za ogromną pomoc udzielaną Chinom na wszystkich etapach rewolucji chińskiej. Obecnie kierownictwo chińskie stożyło się na pozycję antyradzieckiej oraz wielkomocarstwowego hegemonizmu i ekspansjonizmu.

W artykule podkreśla się rolę, jaką układ radziecko-chiński odegrał w budowie i rozwoju Chin Ludowych, które w 1950 r. znajdowały się w stanie powojennej ruiny gospodarczej, i przypomina, iż znaczenie pomocy radzieckiej było tym większe, że Chiny korzystały z niej w czasie, kiedy kraje kapitalistyczne faktycznie utrzymywały gospodarczą blokadę Chin. I. Aleksandrow dodaje, że o internacjonalistycznym charakterze pomocy radzieckiej dobitnie świadczy to, iż ZSRR udzielał jej Chinom w czasie, gdy po niszczycielskiej wojnie sam musiał odbudowywać i rozwijać własną gospodarkę.

VIII Zjazd KP Chin (wrzesień 1956 r.) z całym naciskiem podkreślił znaczenie radzieckiej pomocy i oświadczył, że dalsze umacnianie jednolitości i przyjaźni z ZSRR jest podstawą polityki zagranicznej ChRL. Jednakże — czytamy w artykule — po VIII Zjeździe grupa Mao Tse-tunga dokonała radykalnego zwrotu, który w polityce zagranicznej doprowadził do tego, że małości wkradły się na drogę wielkomocarstwowego szowinizmu i hegemonizmu, roszczenia terytorialne wobec sąsiednich państw, na drogę wrogości wobec ZSRR i krajów socjalistycznych. Skrajnym przejawem antysocjalistycznej degeneracji kierownictwa pekińskiego stwierdza komentator — była niedawna agresja na SRW. Dziś Chiny dają już do zawierzenia na gruncie antyradzieckiej sojuszu militarnego z imperializmem. A taki na układ radziecko-chiński nasiliły się wraz z pojawieniem się oczywistych oznak zbliżenia Chin z Japonią i USA.

Przypominając, że strona radziecka niejednokrotnie wysuwała propozycje przestawienia stosunków radziecko-chińskich na tory dobrego sąsiedztwa i pokojowego współistnienia, I. Aleksandrow stwierdza, że odpowiedź na notę SRW z 4 bm. w której rząd wietnamski wyraził, jako dowód dobrej woli, zgodę na podjęcie rokowań w terminie około 10 bm., mimo że wojska chińskie nadal okupują wiele miejscowości na terytorium wietnamskim. Odpowiedź ta przekazuje też w formie noty i utrzymana w ostrym tonie polemicznym, wysuwa szereg nieuwzględnionych zarzutów pod adresem SRW i utrzymuje, że wszystkie miejscowości, w których stacjonują wojska chińskie, znajdują się po chińskiej stronie granicy. Rząd ChRL uzależnia ponadto przyjazd swej delegacji od tego, czy „strona wietnamska nie stworzy żadnych nowych komplikacji”, usiłując w ten sposób zostawić sobie furtkę do zmiany decyzji. Samo zresztą sformułowanie o komplikacjach ze strony wietnamskiej brzmi co najmniej dziwnie w piśmie kraju, który dokonał agresji i obecnie ma przystąpić do rozmów o temacie usunięcia jej skutków.

Stracenie b. premiera Iranu

TEHERAN (PAP) — Jak podała radiostacja „Głos Republiki Islamskiej”, w sobotę został stracony w Teheranie były dwugłówny premier Iranu, Amir Abbas Hovejda. Trybunał rewolucyjny skazał go na karę śmierci za zdradę narodu irańskiego i inne przestępstwa.

Hovejda był jednym z najbliższych współpracowników szacha. Pełnił funkcję szefa rządu w latach 1956—1977, po czym — do września ubr. — był ministrem dworu cesarza. Po raz pierwszy został aresztowany pod zarzutem korupcji w listopadzie ubr. Jeszcze za rządów gen. Azahariego. Ponownie aresztowany 12 lutego br. przez nowe władze, został skazany na śmierć. Według teherańskiej populiści „Eteleat”, również w sobotę aresztowano siostrę przynajmniej szacha, księżniczkę Fatemę, wdowę po dowódcy irańskich sił powietrznych, gen. M. Chatami.

z trzech województw

ciąg dalszy ze str. 1

zatrudnionych w oświacie. Przyjęto zalecenia i wnioski z myślą o rozwinięciu i doskonaleniu pracy politycznej wśród nauczycieli. Następnie Egzekutywa rozpatrzyła problemy związane z bilansem siły roboczej na Białostockiem. Przyjęto wstępne informacje o pracach planistów, mających na celu określenie przysrostu i zamierzonego rozdysponowania siły roboczej w latach 1979—1985. (s)

...I W ŁOMŻY

W trybie kontrolnym Egzekutywa KW PZPR wspólnie z Prezydium WK SD dokonała oceny realizacji programu rozwoju usług i rzemiosła w województwie w latach 1976—78. W tej części posiedzenia uczestniczył członek Prezydium CK SD, prezes Centralnego Związku Rzemiosła — Andrzej Zawaraczynski. W dyskusji skrupulatnie odnotowano postęp w rozwoju usług i rzemiosła, ale członkowie obu instancji skoncentrowali się głównie na barierach, które hamują szybszy rozwój tej gałęzi gospodarki, tak istotnej z punktu widzenia warunków bytowania ludności.

Stwierdzono, że przyjęte w tej mierze programy są zagrożone, wiele miejscowości, wsi, a także miasteczek, pozbawionych jest niezbędnych podstawowych rodzajów usług. Ich deficyt odczuwa się szczególnie ostro w szczycie sezonu tu-

SKROCIE

• WARSZAWA — Przewodniczący Rady Państwa Henryk Jablonski przyjął w ub. niedzielę w Belwedzie ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego koreańskiego Republiki Ludowo-Demokratycznej U. Un Gwona, który złożył listy uwierzyteliujące.

• BUKARZEST — Prezydent SRB, sekretarz generalny Rumunskiej Partii Komunistycznej, Nicolae Ceausescu udał się 8 bm. z oficjalną wizytą do Libii na zaproszenie sekretarza generalnego Powszechnego Kongresu Ludowego Liohi, pik Muhammada Kadafiego. Libia jest pierwszym etapem atyckijskiej podróży N. Ceausescu. Odcieczki on jeszcze Gabon, Zair i Angolę.

• HAWANA — I sekretarz RPK, przewodniczący Rady Państwa Ludowej Republiki Bułgarii — Todor Żiwkoff przybył na Kubę z oficjalną wizytą i zabrał z sobą sekretarza KC KP Kuby i przewodniczącego Rady Państwa i Rady Ministrów — wiceprezesa i ministra Spraw Zagranicznych Agierii, Mohammed Seddik Ben Jahlia, który przeprowadził rozmowy z szefem dyplomacji radzieckiej, Andriejem Gromyką, oraz został przyjęty przez Aleksieja Kosygińskiego.

• MOSKWA — W sobotę zakończył dwudniową wizytę w Moskwie minister Spraw Zagranicznych Agierii, Mohammed Seddik Ben Jahlia, który przeprowadził rozmowy z szefem dyplomacji radzieckiej, Andriejem Gromyką, oraz został przyjęty przez Aleksieja Kosygińskiego.

• BERLIN — Przebywając w oficjalnej wizycie w NRD sekretarz generalny ONZ Kurt Waldheim wystąpił w sobotę w Berlinie na konferencji prasowej, w czasie której podkreślił wagę dalszego prowadzenia polityki odzyskania w duchu decyzji powziętych na konferencji w Helsinkach.

• LONDYN — I bm., jednocześnie w Londynie i w Brukseli, o publikowaniu królewskiego dekretu o rozwiązaniu parlamentu brytyjskiego. Akt ten oznacza oficjalne rozpoczęcie kampanii przedwyborczej. Nowy parlament zbierze się po raz pierwszy 8 maja, a 15 maja rozpocznie się II zjazd Izby.

• MER KOTO TULUN — Wbrew licznym apelowi napływającym z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• POZNAN — Zadania organizacji studenckich w kształtowaniu socjalistycznych ideałów życiowych młodzieży akademickiej były tematem obrad dwudniowego plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego ZSZP Poznań. Obrady toczyły się w czterech sesjach plenarnych. Oceniono także dotychczasową pracę oraz określono zadania ZSZP w działalności ideologicznej.

• PARYŻ — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

• WYBUCH — Pięć silnych eksplozji wystrzeliło z rękawic w kierunku kłosa Elzabeta II zainaugurującego jego działalność na nową kadencję. Wzburzenie napływające z całego świata o oszczędzenie życia murzyńskiego patriotę Solomona Mahabana, w ub. piątek nad ranem został on stracony przez powieszenie w centralnym więzieniu w Pretorii. W ostatnich godzinach poprzedzających egzekucję na ręce władz Republiki Południowej Afryki napłynęły kolejne petycje o uwolnienie Mahabana.

E. Gierek i P. Jaroszewicz przebywali na terenach dotkniętych powodzią

ciąg dalszy ze str. 1

podziękowania za ofiarne ratowanie ludzi i ich dobytku, mienia i majątku narodowego.

I sekretarz KC PZPR i premier przybyli następnie do Pułtuska, w woj. ciechanowskim. W mieście tym Narzew jest obecnie szczególnie zagrożone. Od dwóch tygodni kilka tysięcy osób uciekało codziennie obwałowania, likwidując liczne przecieki wody. Zwiol okazał się jednak silniejszy. W czwartek w godzinach wieczornych wody Narwi przerwały w okolicy Pułtuska wał ochronny na kilkusetmetrowej długości, zalewając znaczną część miasta i rynek. Zaszła kanieć ewakuowania kilkuset rodzin, którym zapewniono zastępcze pomieszczenia, żywność, ciepłą odzież, leki oraz inne formy pomocy.

Na spotkaniu, w którym uczestniczyli: I sekretarz KW PZPR w Ciechanowie — Zdzisław Łucifski i wojewoda — Jerzy Wierzechowski, omówiono dalsze kroki, jakie podej-

mie się przede wszystkim w celu jak najszybszego likwidowania skutków wylewu Narwi i przywrócenia normalnych warunków funkcjonowania miasta po ustąpieniu wody.

Wskazując na potrzebę jak najszybszego odprowadzenia wody z miasta i starannego osuszania zabudowań, I sekretarz KC PZPR podkreślił, że należy kontynuować wysiłki, aby zapewnić mieszkańcom wszelką niezbędną pomoc oraz systematycznie przywracać normalne warunki pracy i życia. Z tegorocznej powodzi — stwierdził Edward Gierek — musimy także wyciągnąć określone wnioski na przyszłość. Chodzi o to, by przyspieszyć prace związane z regulacją rzek oraz kompleksowo rozwiązywać problemy gospodarki wodnej, zgodnie z perspektywnym programem zagospodarowania Wisły i jej dorzecza. (PAP)

W niedziele nastąpiła dalsza, stopniowa poprawa sytuacji powodziowej w woj. białostockim. Stan wód na poszczególnych wodowskazach obniżył się średnio w granicach 2—10 cm.

W piątek o godz. 15 odwołano alarm powodziowy i całodobowe dyżury komitetów przeciwpowodziowych w miastach i gminach: Łapy, Suraj i Supraśl. W niedzielę o godz. 8 odwołano stan alarmowy dla miast i gmin: Kruśnica, Branków i Chorzele. Alarm uderzany był w dalszym ciągu w miastach i gminach Wasilków, Tykocin, Narzew, Mielnik, Siemiatycze, Drohiczyń i Bielsk Podlaski.

Jeśli chodzi o Wasilków, to wznowił od soboty normalną pracę tamtejsze zakłady konserw Podlaskich Zakładów Spożywczych. Nadal nie jest przejezdna droga Nowodwórce — Wasilków. Kontynuowane są prace w celu przywrócenia ruchu na tym odcinku.

W miastach udzielanych jest ponad 160 tysięcy, a na wsi — ponad 340 tys. porad lekarskich rocznie. Praca ta wykonywana jest przez szcuppłą kadrę medyczną.

8 bm. jej przedstawicielom wręczono odznaczenia państwowe i resortowe. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowano — Marię Michalak, Srebrnym Krzyżem Zasługi otrzymała Maria Podpielska, Kazimierz Borawski i Ryszard Bubiń, Brązowy — nadano 12 osobom. Również 12 osób otrzymało odznaki „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, a osiem — „Zasłużony opiekun społeczeństwa”.

Wicewojewoda — Kazimierz Ciapka złożył na ręce zebranych podziękowania i życzenia sukcesów w trudnej służbie wszystkim pracownikom resortu zdrowia w województwie.

Tego samego dnia w Łomżyńskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego „Narzew” przekazano do użytku filię szpitala zakładowego na 30 miejsc, a w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym — dnieciecy oddział zakaźny dla 27 osób.

Głównym akcentem obchodów Dnia Służby Zdrowia w woj. suwalskim było spotkanie władz z wyróżniającymi się pracownikami tego resortu. Wzięli w nim udział I sekretarz KW PZPR — Zbigniew Bialecki, sekretarz KW — Eugeniusz Lubowski i wicewojewoda — Jan Szumilo.

O problemach, którymi żyją na co dzień pracownicy służby zdrowia, poinformował lekarz wojewódzki — Anatol Tarasiewicz. Powszechnie wiadomo, że są to problemy niełatwe do rozwiązania w krótkim czasie. Brakuje m.in. lekarzy, personelu średniego, odpowiednio wyposażonych placówek szpitalnych. Trudna sytuacja występuje na wsi, gdzie kilka-nasile ośrodków zdrowia nie ma pełnej obsady lekarskiej. Trudności te wymagają od pracowników służby zdrowia większego wysiłku, by podjąć większy niż gdziekolwiek obowiązek. Cenna jest więc każda inicjatywa, która poprawia tę sytuację.

Zdecydowana poprawa w dziedzinie ochrony zdrowia nastąpi za kilka lat, kiedy zostaną przekazane do użytku budowane obecnie duże szpitale w kilku miastach województwa. Dzięki nawiązaniu ścisłej współpracy z uczelniami medycznymi, przede wszystkim z Akademią Medyczną w Białymstoku, sukcesywnie zwiększać się też będzie liczba lekarzy w ogóle oraz lekarzy specjalistów.

W imieniu władz województwa za dotychczasową ofiarną pracę podziękowania na ręce przybyłych na spotkanie złożył I sekretarz KW PZPR — Zbigniew Bialecki, który zapewnił jednocześnie, że — podobnie jak dotychczas — władze województwa będą służyć resortowi służby zdrowia daleko idącą pomocą.

Podczas spotkania dziękując pracownikom służby zdrowia, jako jednej z pierwszych grup zawodowych, wręczono im odznaki „Zasłużony dla województwa suwalskiego”.

WARSZAWA (PAP) — Jak co roku — z okazji święta pracowników służby zdrowia — społeczeństwo wyraża wieloletnią wdzięczność lekarzom i pielęgniarkom, farmaceutom i laborantom, pracownikom opieki społecznej i personelowi pomocniczego uznania za ich rzetelny trud i ofiarną pracę.

8 bm., w przededniu dorocznego święta służby zdrowia odbyła się w Warszawie z udziałem członków Biura Politycznego KC PZPR premiera Piotra Jaroszewicza i wicepremierki Mieczysława Jagielskiego uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych grupie zasłużonych pracowników zawodów medycznych.

Zabierając głos w czasie uroczystości premier Piotr Jaroszewicz przekazał w imieniu Komitetu Centralnego, Biura Politycznego i oświadczył I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka oraz w imieniu rządu najlepsze pozdrowienia z okazji święta oraz podziękowania za ofiarny trud w wypełnianiu niełatwych zadań ochrony zdrowia społeczeństwa. Pełne uznanie kierownictwa partii i rządu — powiedział P. Jaroszewicz — należy się wam za wasz wysiłek w okresie trudnych dni tegorocznej zimy.

Premier przekazał zebrany na uroczystości, a za ich pośrednictwem wszystkim lekarzom, pielęgniarkom, farmaceutom, laborantom, pracownikom opieki społecznej i personelowi pomocniczemu, najlepsze życzenia dalszych osiągnięć w pracy zawodowej i pomyślności w życiu osobistym.

Następnie P. Jaroszewicz i M. Jagielski dokonali aktu dekoracji. Order Sztandaru Pracy i klasy wręczono sta-

W WOJ. BIAŁOSTOCKIM WODY OPADAJĄ

W niedziele nastąpiła dalsza, stopniowa poprawa sytuacji powodziowej w woj. białostockim. Stan wód na poszczególnych wodowskazach obniżył się średnio w granicach 2—10 cm.

W piątek o godz. 15 odwołano alarm powodziowy i całodobowe dyżury komitetów przeciwpowodziowych w miastach i gminach: Łapy, Suraj i Supraśl. W niedzielę o godz. 8 odwołano stan alarmowy dla miast i gmin: Kruśnica, Branków i Chorzele. Alarm uderzany był w dalszym ciągu w miastach i gminach Wasilków, Tykocin, Narzew, Mielnik, Siemiatycze, Drohiczyń i Bielsk Podlaski.

Jeśli chodzi o Wasilków, to wznowił od soboty normalną pracę tamtejsze zakłady konserw Podlaskich Zakładów Spożywczych. Nadal nie jest przejezdna droga Nowodwórce — Wasilków. Kontynuowane są prace w celu przywrócenia ruchu na tym odcinku.

Uznanie dla pracowników służby zdrowia

ciąg dalszy ze str. 1

bm. I sekretarz KW PZPR — Waldemar Szpalinski spotkał się z kierownictwem Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej. Lekarz wojewódzki — Konstanty Znosko poinformował o osiągnięciach i problemach pracowników wszystkich służb.

W piątek w łomżyńskim klubie „Bonar” odbyło się spotkanie aktywów służb medycznych województwa. Wzięli w nim udział przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych. Zebranych powitał wicewojewoda łomżyński — Kazimierz Ciapka, który wskazał na wagę zachodzących w łomżyńskim leczniczych przemian. Od 1975 r. oddano w województwie do użytku 11 nowych wiejskich ośrodków zdrowia. Opiekę zdrowotną za bezpieczeństwo społeczeństwa — 17 przychodni miejskich i 56 ośrodków zdrowia na wsi. Udziała się tu rocznie około 100 tys. porad lekarskich dla młodzieży szkolnej. Ogółem w

miastach udzielanych jest ponad 160 tysięcy, a na wsi — ponad 340 tys. porad lekarskich rocznie. Praca ta wykonywana jest przez szcuppłą kadrę medyczną.

Postanowiono — co z wykonaniem?

Usługi należą do tej dziedziny gospodarki, z którą niemal na co dzień każdy z nas się styka. Nader często mamy okazję stwierdzić, że ich stan jest niezadowalający. Ciągłe, większe, czy mniejsze remonty mieszkań przedstawia prawdziwy problem, trudno uszyć garnitur, załatwić stolarza, itd. O czym innym zaś mówi statystyka. Wskaźniki rozwoju usług udaje się nam kształtować nad podziw pomyślnie.

Nie ulega wątpliwości, że usługi są tak samo potrzebne jak towary w sklepie. Obok dostaw towarowych wzrost świadczeń dla ludności stanowi jeden z najważniejszych czynników umacniania równowagi rynkowej. Obecnie, bilans podaży usług różnego rodzaju i popytu na nie jest mocno napięty. Trudno co prawda o precyzyjne określenie stopnia zaspokolenia potrzeb mieszkańców, ponieważ mankni wartościowe nie oddają dobrze obrazu rzeczywistości. Szacuje się, że w województwie białostockim podaż usług bytowych pokrywa 60—80 proc. popytu. Na wsi deficyt bywa jeszcze bardziej dotkliwy.

Sytuacja jest wyjątkowo zła w kompleksie usług związanych z zagospodarowaniem i urządzeniem mieszkań. Łatwo się o tym przekonać próbując znaleźć stolarza, który by zrobił szybkie nietypowe meble. Nasze poszukiwania skończą się zapewne fiaskiem. Na zamówione meble wypada poczekać co najmniej sześć miesięcy. Pół roku temu na ręce prezesa Rzemieślniczej Spółdzielni Remontowo-Budowlanej złożyłem podanie z prośbą o wykonanie przez fachowców dodatkowego wyposażenia kuchni i łazienki. Do dziś czekam na próżno wizyty rzemieślników, a prezes spółdzielni — Michał Czerniawski nie zechciał nawet na pismo odpowiedzieć. Tyle samo czasu zwlekają z realizacją usług szklarskich fachowcy z białostockiej spółdzielni „Uniwersal”.

ZŁUDZENIA STATYSTYKI

Oficjalne informacje Urzędu Wojewódzkiego stwierdzają, iż znaczna poprawa sytuacji notuje się przede wszystkim w usługach motoryzacyjnych, remontowo-budowlanych, radiowo-telewizyjnych i meblarskich. Na dowód przytacza się krzepnące wskaźniki. W porównaniu z 1976 rokiem wartość świadczeń w usługach motoryzacyjnych zwiększyła się o 152 proc., radiowo-telewizyjnych — prawie 150 proc. oraz w meblar-

skich i stolarskich — o ponad 170 proc. Na pewno — i z tym się zgadzam — obecnie droga klienta do majstra nieco się skróciła. Jednakże, niewiele zmian wskazuje na to, ażeby postęp w usługach był dość wyraźny. Zdawać musimy sobie sprawę, że syntetyczne wskaźniki wzrostu działalności usługowej nie pokazują całej prawdy. Patrząc na nie powinniśmy z uwzględnieniem specyfiki regionu, miasta i gminy. Przez wiele lat w województwie białostockim narosły zapóźnienia w rozwoju bazy usługowej. Teraz zabraliśmy się wreszcie za nadrobienie zaległości. Optymistycznie wyglądające dane statystyczne o dynamicznym wzroście świadczeń dla ludności dowodzą raczej, że

Marzenia o usługach

dostarczone w końcu potrzebę rozwijania tej ważnej dziedziny gospodarki, a co do względów nawet nasycenia rynku usługami wiedzie jeszcze daleka droga.

Zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju usługi z reguły stale wyprzedza ich podaż. Przede wszystkim niewystarczające jest tempo rozwoju warsztatów usługowych spółdzielczości pracy i rzemiosła. Cóż z tego, że przekracza się plany sprzedaży usług, skoro jednocześnie zmniejsza się liczba zakładów — w ubiegłym roku o 23. Przedsiewzięcia określone wojewódzkim programem, przyjętym na sesji WRN, a dotyczące powiększania sieci placówek nie są realizowane.

WYSOKIE PROGI

Jeśli zamierza się usługi zbliżyć do klienta, nieodzownym tego warunkiem musi być przystosowanie warsztatów i punktów przyjęć. Wspomnieliśmy już o regresie ilościowym, dodać tu należy niestabilną sytuację w rzemiośle, która fatalnie oddziałuje na rynek usług, zwłaszcza na wsi. Trwa tam nieustanna „huśtawka organizacyjna”. Jedne zakłady znikają, a w ich miejsce pojawiają nowe, lecz w bilansie ogólnym notuje się zmniejszenie sieci placówek rzemieślniczych. Występuje przy tym zjawisko statystycznej fikcji, która nikomu przecież nie przynosi pożytku. Oto, po wprowadzeniu nowych przepisów o funkcjonowaniu zakładów na tzw. zryczałtowanym rozrachunku, ze spółdzielczości pracy do rzemiosła prze-

szło około 60 warsztatów, które tam zarejestrowano jako nowe założone.

Wojewódzki program rozwoju usług i rzemiosła zakłada ziągodzenie dysproporcji w rozmieszczeniu placówek usługowych w terenie. Słaby przyrost sieci, oczywiście, nie pozwala na realizację tych założeń. Jednakże warto wspomnieć, że w latach 1977—78 udało się zorganizować nowe placówki w gminach, gdzie usługi prawie nie istniały. W gminie Choroszcz powstały trzy zakłady remontowo-budowlane, w Kleszczelach urządzono punkt naprawy odbiorników radiowo-telewizyjnych i zakład fryzjerski, a w Mielniku — zakład betoniarzy. Wybudowano też nowe obiekty w Łapach, Gródku, Brańsku i Monkach. W ostatnich dwóch latach gestory usług przekazali do użytku blisko 4 tys. m. kwadr. powierzchni w nowych lokalach.

Właśnie, niedostatek pomieszczeń na za-

mięło około 18 tys. zachowców, a dolichone się niewiele ponad 13 tys.

SKĄD WZIĄĆ LUDZI?

Obserwując zmagania spółdzielczości pracy i rzemiosła z trudnościami kadrowymi odnośnie wrażenie, że nad wszystkim dominuje jednak bezradność. Nikt na dobrą sprawę nie wie, jak rozwiązać problem: skąd wziąć ludzi? Zarówno w gospodarce społecznej, jak i w prywatnym sektorze pogodzone się już właściwie z perspektywą stałego niedostatku fachowców.

Młodzi ludzie — powiada się — wybierają raczej zatrudnienie poza usługami. Uciekają od rzemiosła, bo dobrze wiedzą, że kłopotów w prowadzeniu warsztatu mają mistrzowie. Nie mając dostatecznej liczby kadr fachowych, niezmierznie trudno jest wprowadzić pracę na dwie zmiany w placówkach usługowych, a jest to postulat wysuwany od lat, bo jego realizacja pozwoliłaby na skracanie terminów zamówień i lepsze wykorzystanie potencjału usługowego. Po to by wszystko jeszcze bardziej utrudnić, w usługach obowiązują limity etatowe.

Poważną przeszkodą w rozwoju działalności pod znakiem „U” stanowi deficyt surowców, materiałów i części zamiennych. Wiemy, że te kłopoty nie omijają również innych gałęzi gospodarki, tu jednakże są one dotkliwie odczuwane przez ludzi, którzy na co dzień stykają się z klientami w punktach usługowych. Iż to świadczeń na skutek braku materiałów muszą odmówić, a ile z nich wykonuje się stanowiąc zbyt długi?

Na wyniki finansowe zakładów usługowych składają się w znacznej części własne wartości użytych materiałów. Trudności z ich nabyciem psują mocno szlaki w realizacji planowanych obrotów. Ciężko też na tym klienci. Usługowcy bronią się więc jak mogą od klientów, którzy przychodzą do warsztatu z własnym materiałem. Inny przykład. Nie wiem, czy w Białymstoku znajdziemy zakład spółdzielczości pracy zajmujący się szyciem odzieży dla dzieci (do lat siedmiu). Gdy użytkownik zamówił ubranko dla czteroletniego chłopca w punkcie usługowym „Białostoczanek” przy ul. Mickiewicza załatwiono mu odmownie. Robota taka im się po prostu nie opłaca.

Wojewódzki program rozwoju usług i rzemiosła powinien być sfinalizowany do końca 1980 roku. Czasu pozostało zatem niewiele. Według szacunków Urzędu Wojewódzkiego zadania w zakresie sprzedaży świadczeń, w ujęciu wartościowym, mają być wykonane w 107 proc. Otwarcie natomiast mówi się, że zamierzenia dotyczące wzrostu sieci zakładów i liczby zatrudnionych nie doczekają się urzeczywistnienia. Szczerość ta, niestety, nie budzi optymizmu wśród klientów.

LESZEK KOLESNIK

Przodujący traktorzyści

Eugeniusz Golonko

W zawodzie traktorzysty pracuje szósty rok. Jest jednocześnie rolnikiem. Mieszka w rodzinnej „wsi Kojły, zatrudnia go Zakład SKR Czyż. Szóstoktorkowe gospodarstwo prowadzi z rodzicami.

Eugeniusz Golonko znalazł się w trójce najlepszych traktorzystów SKR, biorąc pod uwagę efekty pracy w roku ubiegłym. Wyrocznie to uzyskał — jak sam mówi — dlatego, iż z innych pracuje tak jak na swoim.

Stała dbałość o sprzęt, przeglądki i konserwacje, zadecydowała o tym, iż w ubiegłym roku pracował prawie bez awarii. Drobniejse usterki naprawia zwykle sam. Jest to tym istotniejsze, iż zakład nie zatrudnia mechanika.

Podstawowy sprzęt do prac wiosennych traktorzyści z Kojł w przygotowaniu własnoręcznie. Ciągniki, chociaż używane przy odśnieżaniu, są również sprawne. W naprawie są natomiast sнопowłazki i kombajny.

Tak jak w każdym roku Eugeniusz Golonko pracować będzie przy orkach, kultywatorowaniu, żniwach, koszeniu traw itp. Najwięcej precyzji wymaga — jego zdaniem — opryskiwanie plantacji. Drobną nieuwagą może zniszczyć uprawę.

W tym roku rolnicy z gminy Czyż wyją prawdziwie podobnie późnie w pole od innych, ponieważ grunty nie są zmeliorowane. Pracy z każdym rokiem jest tu więcej, ze względu na postępujące starzenie się wsi i wzrost zapotrzebowania na usługi.

Oprócz obsługi rolników SKR utrzymuje własne 300-hektarowe gospodarstwo. Kiepski stan dróg i rozdrobnienie gruntów nie ułatwiają pracy. Zapowiedziana na 1980 rok komasacja powinna poprawić sytuację.

Praca Eugeniusza Golonki i jego kolegów jest niełatwa, zwłaszcza, że SKR odzyskuje brak traktorzystów.

(2)

Z zagranicy

KORESPONDENCI DONOSZĄ

▲ W PIRENEJACH, południowej stronie Alp, dokonano w dolinie Aran-Tal, położonej na wysokości 1200 metrów kilka wierzeń w poszukiwaniu złóż złota, na obecność których wskazywały struktury geologiczne badanego regionu. Wynik przeszedł wszelkie oczekiwania — odkryte pokłady rudy złotonoszącej oceniono wstępnie jako bardzo bogate, porównywalne np. z zasobami Australii, Kalifornii i innych krajów, bądź regionów należących do czołówek światowych producentów złota.

▲ „DRUGA WIOSNA DLA SŁONI” — pod takim oryginalnym tytułem, zachodniemiecki dziennik „Handelsblatt” zamieścił artykuł na temat przewidywanego w najbliższych latach nowego etapu w rozwoju światowej komunikacji lotniczej. „Słonie” — to oczywiście „jumbo-jety”, zwane też aerobusami — samoloty pasażerskie typu „Boeing-747”, „A-300”, „il-86” itd., zabierające na pokład 300—350 podróżnych. Największa na świecie wytwórnia aerobusów (i w ogóle samolotów pasażerskich) — amerykańskie zakłady Boeinga w Seattle — produkują w bieżącym roku 7 „latających słoni” miesięcznie, wobec trzech w 1977 r. Nowe, projektowane obecnie wersje tych maszyn obliczane są na 620, 700 i 900 pasażerów. Znajdują się one w seryjnej produkcji w połowie lat 80.

▲ SENSACJA PARYŻA stała się sprzedaż słynnego hotelu „Ritz”, który gościł w swych luksusowych pokojach znane osobistości z dziedziny kultury i sztuki, wielkiego biznesu, polityki i dyplomacji. Przez dziesięciolecie był to jeden z najwytworniejszych hoteli na świecie, a przebywanie w nim chociaż przez jedną dobę uważane było za szczególny snobizm, dostępny tylko dla bogatych. Założony przed 80 laty, należał ostatnio do spółki „Ritz Paris Holding”. Nowym właścicielem zostało konsorcjum reprezentowane w większości przez kapitał arabski z Kuwejtu.

▲ W EUROPIE ZACHODNIEJ nie małe znaczenie drobnej wytwórczości — indywidualnego rzemiosła oraz małych zakładów przemysłowych i usługowych zatrudniających od kilku do kilkunastu pracowników. W RFN, przykładowo, istnieje obecnie 497 tysięcy zakładów drobnej wytwórczości, a ich obroty (w r. 1978 — 333 mi-

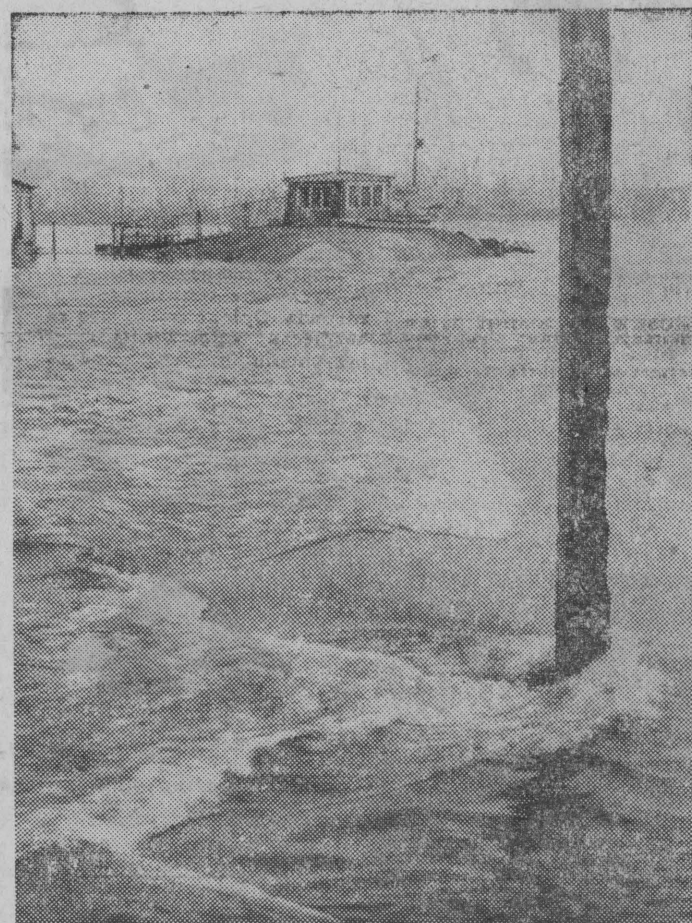
liardy marek) są obecnie 2-krotnie wyższe, niż przed 10 laty.

▲ OTWARTY 2 KWIEŚNIA br. w Berlinie Zachodnim budynek międzynarodowego centrum kongresowego uważany jest za najdroższą w tej kategorii inwestycję architektoniczną na świecie. Kosztował równowartość prawie 450 mln dolarów. Przy jego projektowaniu zatrudnionych było 260 architektów, a przy budowie — ok. 4000 pracowników. Budowa trwała 13 lat. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 24 tys. metrów kwadratowych, podstawowe materiały, których użyto do budowy, to — beton, stal, szkło i aluminium. Z zewnątrz, a w pewnym sensie i od wewnątrz, przypomina bardziej nowoczesną fabrykę, niż obiekt zebraniowohotelowy. Jego utrzymanie ma kosztować ok. 14 mln dolarów rocznie.

▲ PRZEMYSŁ FRANCUSKI zamierza zwiększyć eksport wyrobów w kategorii maszyn i urządzeń na rynek ZSRR. Obecnie jego wartość osiąga 2,7 miliarda franków w skali rocznej; celem jest uzyskanie w tej dziedzinie 6-miliardowego eksportu. Dotychczas Francja była trzecim spośród krajów kapitalistycznych (po Japonii i RFN) dostawcą maszyn i urządzeń do Związku Radzieckiego, a w połowie lat 80 spodziewa się zostać pierwszym co do wartości dostaw.

▲ W WŁOGDOŃSKU k.Rostowa zakończony został pierwszy etap budowy wielkiego kombinatu ATOM-MASZ, gdzie produkowane będą reaktory energetyczne dla siłowni jądrowych. Jest to inwestycja unikalna. Podobny zakład istnieje w USA. Poza tym żaden kraj nie dysponuje tego rodzaju fabryką reaktorów jądrowych.

▲ AMERYKAŃSKA STANOWA KOMISJA TELEKOMUNIKACYJNA (FCC) rozpatrzyła możliwość położenia siódmego kabla podmorskiego transatlantyckiej łączności z Europą. Prace byłyby realizowane niezależnie od rozbudowy urządzeń łączności satelitarnej. Położenie kabla wymaga porozumienia firm europejskich i amerykańskich. Udział kosztów po stronie amerykańskiej ocenia się na 117 mln dolarów.

To zdjęcie wykonane zostało prawie w centrum Ciechanowa, przy osiedlu WOSTiW.

Ciąg dalszy ze str. 1

podstawową zasadę stosowania komputerów. Są one jedynie narzędziami mającymi usprawnić ludzimą pracę, przede wszystkim w zakresie organizacji i zarządzania, a nie środkami, którym człowiek musi podporządkować swój czas celem ich pełnego wykorzystania. Dlatego w każdym przedsiębiorstwie istotą stosowania komputerów jest szybkie otrzymanie odpowiedniej informacji co jest znacznie trudniejsze przy korzystaniu z usług Centrum Obliczeniowego, a szczególnie biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia współpracy użytkowników z ZETO Białostok w tym zakresie.

ZETO dostarcza żądane wyniki, średnio w ciągu 5—7 dni po otrzymaniu danych; natomiast przy opracowaniu nowej formy wyników czy opracowaniu nowego zagadnienia czas ten wydłuża się do 2—5 miesięcy. Dyrekcja i poszczególne ognia operatywnego zarządzania przedsiębiorstw potrzebują informacji względnie szybkich i w formie na ogół zagręgowanej, jeżeli te informacje mają spełniać swoje zadania. W związku z tym potrzebny jest dostęp do komputera w czasie najbardziej odpowiedzialnym przedsiębiorstw. Niektóre przedsiębiorstwa w Białymstoku np. PZZ przetwarzają nie tylko w ZETO, ale przede wszystkim w ETOB-ie, więc ich aktualne obciążenie miesięczne komputera wynosi ponad 250 godzin. Poza tym ośrodki zakładowe, posiadające komputery, świadczą usługi na rzecz innych użytkowników podobnie jak ZETO, więc nie może być mowy o niewykorzystaniu komputera w przedsiębiorstwie.

Właśnie w innych województwach posiadających najbardziej prężną i najlepiej zorganizowaną informatykę np. Katowice, Warszawa, Gdańsk, Bydgoszcz, Poznań, o tempie i kierunku rozwoju komputerizacji decydują użytkownicy posiadający duże ośrodki nawet z kilkoma komputerami. Wydaje mi się, że w Białymstoku wybrano akurat odwrotny wariant, a mianowicie monopolizację sił i środków, co nie zapewni postępu i nie przyspieszy rozwoju informatyki w naszym regionie. Najlepiej świadczy o koncentracji sił i środków jakość usług obliczeni-

wych w latach siedemdziesiątych w Białymstoku, opinie których przedstawia najlepiej użytkownicy.

Obliczenia kosztów poszczególnych wariantów rozwiązań podane przez Panią przyjmuję za pewne. W świetle jednak wartości w zł za usługi płatnych do ZETO przez użytkowników, wymienione w artykule sumy nabrają innego wymiaru. Np. FPIU świadczy na rzecz ZETO sumy ok. 400—500 tys. zł miesięcznie tylko za eksploatację istniejących systemów informatycznych.

Poza tym np. usługi automatyzowanego systemu gospodarki materiałowej kosztują przedsiębiorstwo ok. 160 tys. zł, zaś te same

mieszkanek paszową dla bydła.

Wody Narwi i Pisy wartkim strumieniem, tworząc niebezpieczny wodospad, przepływają przez szosę łączącą Nowogród z Myszynem i Kolnem. Zachodzi obawa podmycia asfaltu i jego zarwanie się. Do Zbójnej dojechać mogą jedynie samochody wojskowe i GS-owskie „Robury”.

Dzieci powodzią zostały otoczone troskliwą opieką i przebywają w Zbiorczej Szkole Gminnej w Nowogrodzie. Dyrektor — Mieczysław Zdrodowski wraz z personelem stworzył dla ponad 80 dzieci prawie domowe warunki. Zdjęcia, które zamieszczamy obok nasz fotoreporter wykonał we wtorek (4.04.). Sytuacja ulega powoli poprawie. Straty materialne, niestety, są duże. 1700 hektarów w dolinie Pisy i Narwi w gminie Nowogród jest pod wodą, ale ludzie i dobytek są bezpieczni.

Tekst i fot. Gabor Lorinczy

Wojsko ewakuuje bydło z Morgowni.

Dzieciom powodzią stworzone zostały prawie domowe warunki bytowania.

Jeszcze raz o informatyce

prace może wykonać 10 osób za pomocą ok. 4000 zł (razem 40 tys. zł). Rachunek ekonomiczny jest dość prosty. Wynika z niego, że w ogóle nie należy stosować komputerów.

Większość tes przedstawionych w artykule jest moim zdaniem słuszną. Bardzo cenna jest propozycja umieszczenia komputerów w Łomży i Suwałkach, co przyczyni się do rozwoju informatyki w naszym regionie. Należy również zaznaczyć, że obok regionalnej sieci informatycznej (ZETO, ETOB) rozwija się równoległe tzw. resortowa sieć informatyczna, której dyspozycyjnym centrum są odpowiednie ministerstwa, i które ze swoich środków zakupują sprzęt informatyczny nie zawsze podobny do stosowanego w ZETO. W związku z tym resorty opracowują własne systemy, które następnie wdrażają w swoich przedsiębiorstwach z przerwaniem na określone komputery (tak jak obecnie dzieje się w kombinacie narszadziowym PONAR—

BIAL). Resorty i podległe im przedsiębiorstwa o wiele lepiej znają daną problematykę i w związku z tym uzyskują lepsze efekty z zainstalowanych u siebie komputerów.

Przedstawiłem w tej sprawie własny pogląd, który mam nadzieję nie potraktuje Pani jako krytykę, ale jako głos walczącego o lepszą sprawę.

(Imię, nazwisko i adres Czytelnika znane redakcji).

PANIE INŻYNIERZE!

Dziękuję za uwagi. Podejrzuwa Pan wprawdzie tendencyjność w przedstawieniu

tematu, a tymczasem nie różnimy się w poglądach w sposób zasadniczy. Koncentracja usług w ZETO, która doczekała się w Pańskiej polemice solidnego przeglądu, wynika z oczywistych ograniczeń finansowych i kadrowych, które uniemożliwiły i dalej paraliżują sadośćuczynienie apetytom wszystkich zainteresowanych. „Korzystanie z usług ZETO w Białymstoku utrudnia rozwój informatycznych zastosowań i zwiększa ich koszty” — to fragment mojego artykułu wyjęty z kontekstu sytuacji w województwie suwalskim i łomżyńskim. Stwierdzenie to będzie słuszne też i w odniesieniu do kontrahentów białostockich, gdy tylko ich autentyczne potrzeby (waga problemów) nie znajdą oparcia we własnych zakładachowych ośrodkach informatycznych.

Zatem zabiegi czterech dużych zakładów — najpoważniejszych kontrahentów ZETO zmierzające do usamodzielnienia się tylko ilustracją oczywistej tendencji, której i Pan

jest rzecznikiem. Tej mianowicie, by komputery były jedynie narzędziami usprawniającymi ludzimą pracę, a nie środkami, którym człowiek musi podporządkować swój czas celem ich pełnego wykorzystania!

Występuje Pan jako ekspert wypowiadający się w imieniu użytkowników, którym ZETO krzyżuje plany na skutek monopolu. Mam zasadne obawy, że część tych uwag jest właśnie rodzajem przez Pana napiętnowanej informatycznej manifestacji. Zaoszczędzę anegdot, ograniczając się do spostrzeżenia — nie tylko dziennikarzom warto przypomnieć czemu ma służyć informatyka! Co znaczy Pańska uwaga o usługach z zakresu automatyzowanego systemu gospodarki materiałowej?

W kwestii sprzętu informatycznego — cały czas mowa w mojej publikacji o dużych komputerach, w Pańskiej polemice także o stacjach (słusznych) w zakresie otrzymania środków technicznych z dziedziny mechanizacji prac obliczeniowych (kalkulatory, maszyny księgujące) i postawienie tych mimo wszystko różnych problemów na tej samej płaszczyźnie. Stąd niezrozumiały zarzut, że osoby udzielające mi informacji włączyły środki techniczne mechanizacji prac obliczeniowych i minikomputery do klasy komputerów takich jak Odra 1305, o minikomputerach jest mowa w pierwszej części mojej publikacji — w przeglądzie sprzętu informatycznego pracującego w regionie. Przegląd to zresztą niepełny, bo przez trzy miesiące(!) Międzywojewódzki Komitet Naukowo-Techniczny NOT do spraw Informatyki nie mógł doczekać się danych ze strony wszystkich obecnych i części potencjalnych użytkowników sprzętu informatycznego! Czy to jest przejaw żywego i odpowiedzialnego zainteresowania się informatyką?

I ostatnia uwaga — ETOB jest częścią sieci informatycznej resortu budownictwa, z wszystkimi stąd wynikającymi konsekwencjami.

DANUTA GUDEBSKA

MONKI zdobyły sobie opinię najlepszych gminy w województwie. Słyszysz się też pochlebne uwagi o TYKOCINIE, głównie o wsi Stelmachowo. Tymczasem gmina KRYPNO okazała się w ubiegłym roku najbardziej towarową w województwie.

Ekonomici siedli do biur i wylczyli ile gmina sprzedała mięsa, słoja, mleka, jaj, kurcząt itp. i przeliczyli to na jednostki zbożowe. Bez wyjaśnienia żadnych przeliczeń, odnotowujemy, iż wskaźnik towarowości z jednego hektara wyrażony w jednostkach zbożowych jest najwyższy w województwie i wynosi prawie 43.

W gminie nastąpił 50-procentowy wzrost towarowości. Jest to najlepszy miernik sukcesu rolniczego.

Krypno jest gminą niewielką. Nie wyróżnia się dobrymi gruntami. Gdyby nie przepływające tu rzeki — Narew i Nereś, okoliczne sporymi powierzchniami łąk i pastwisk, nie byłoby dobrych warunków do rozwoju produkcji zwierzęcej. Tymczasem dostatek taniej paszy sprawia, że gmina widzi prym w województwie w skupie mleka. Od paru lat obserwuje się stały wzrost produkcji mięsa; od 1975 r. plany skupu żywności są systematycznie przekraczane. Z powodzeniem rozwija się hodowla kurcząt i owiec.

Wydany wzrost towarowości umacnia ekonomiczne gospodarstwo. We wsiach pojawia się coraz więcej nowych, funkcjonalnych obiektów inwentarskich. Wszystko to prowadzi do określonych przemian w świadomości społecznej. Rolnicy uświadomili w swoje możliwości i coraz śmielej włączają się do ogólnopolskich konkursów, uzyskując wyróżnienia.

Rolnicy z Krypna nie są kibicami postępu. Nowe formy gospodarowania znajdują u nich podatny grunt. Powstało wiele zespołowych gospodarstw, głównie zajmujących się produkcją zwierzęcą. Ich wysoka towarowość ma niemały udział w podwyższaniu ogólnych wyników w gminie.

★

Wielka Długoleka. Niewielka, rozciągnięta wzdłuż jednej ulicy — drogi. Sporo chat drewnianych, zabudowania właścicieli zespołowych gospodarstw wyraźnie się wyróżniają. Jest ich we wsi kilka.

Wraz z kierownikiem służby rolnej — Bogdanem Trykosem wchodzimy do mieszkania Rajmunda Dembowskiego. Kuchnia urządzone według aktualnej mody. W korytarzu — łazienka, w pokojach — meble z białostockich sklepów.

Rajmund Dembowski wspólnie z Eugeniuszem i Aleksandrem Cywikami prowadzi chów młodego bydła rzeźnego. Jest to produkcja wielkotowarowa. Gospodarz więc uśmiecha się i niechętnie podejmuje temat: — o czym tu pisać? Jest dobrze zorganizowana rolnictwo i dobre wyniki. Nie dodać...

Wracając jednak do czasów, kiedy każdy gospodarzył indywidualnie, rolnik mówi, że

HODOWCY ZNAJ NEREŚLI

na swoje wychodził. Roczna wartość sprzedanych produktów rolnych wynosiła u niego około 30 tysięcy zł. Teraz na jednego przypada po ok. 850 tys. zł. Jest więc dużo skok. Wszyscy członkowie potrafią to docenić. Chociaż czasem przy wspólnym gospodarowaniu, dojdzie do drobnych nieporozumień, przechodzą nad tym do porządku dziennego.

Dwa lata wspólnego gospodarzenia nauczyło ich umiejętności wspólnego decydowania. Praktycznie rządy w zespole sprawują dwaj przewodniczący — Eugeniusz Cywik i Rajmund Dembowski. Ojciec Eugeniusza — Aleksander Cywik jest człowiekiem starszym i do nowinek rolniczych nie ma głowy, chociaż jest popiera. W rolnictwie natomiast senior Cywik jest lepszy — jak mówi jego syn — niż jeden kawaler.

Tak więc agnomici, jeśli chcą wdrożyć jakąś nową, jadą do Cywików. Urządzone tu demonstracje na temat: nowoczesna uprawa kukurydzy. Począwszy od siewu aż do zżycia. Sprawdzone nowe metody opasu młodego bydła rzeźnego do wagi ciężkiej (450 kg). Sporo nauczyło to członków zespołu, a także innych rolników ze wsi.

Nie udało się natomiast skonstruować z dodatkami mocznika, chociaż sporządza ją fachowiec. Zespół zraził się do tej metody. Jego

członkowie myślą o tym, aby odwiedzić jakieś dobre gospodarstwo i przypatrzeć się na miejscu. Może tutaj popełniono błąd.

R. Dembowski i E. Cywik mówią dużo o paszach, bo jest to podstawowa sprawa. Trzeba wyżywić 200 buków. Ziemi mają wspólnie 35 hektarów, połowa to użytki zielone. Grunty one słabe — V i VI klasy. Paszy brakuje, chociaż w ziemi sypią po około 450 NPK w czystym składniku na hektar i plony uzyskują wysokie.

W tym sezonie zabrakło siana. Wozili więc z Krynek, placąc niewiele, ale kosztów transportu nikt im nie wróci. Pilnie więc rozglądają się za kupnem ziemi. W gminie obiecano

im umożliwić nabycie 8 ha gruntów. To częściowo tylko rozwiąże sytuację. Ziemi przydałoby się więcej.

W ogóle jeśli chodzi o żywienie bydła opasowego, rolnicy zastanawiają się nad wprowadzeniem jednolitego systemu. Opas byłaby do wagi 250 kg trwa u nich średnio do siedmiu miesięcy. W tym okresie przynajmniej dwa razy zmienia się karmę; przykładowo wypas na pastwisku, potem kiszonka itd. Każda zmiana w żywieniu odbija się ujemnie na przróżach. Wykorzystanie kiszonki przez cały rok mogłoby skrócić czas opasu.

Zespół E. Cywika działa od dwu lat. Jest to wystarczający okres, aby ujawniły się rezerwy, możliwości ulepszeń. Średni przyrost dobowy jednej sztuki w okresie opasu wynosi 850 gramów, co jest wynikiem dobrym. Oczywiście może być wyższy. Zależy to na pewno od systemu żywienia, ale nie tylko.

Wejście do zespołu obory. W kołach stoją dorodne opasy. Niektóre sztuki są chudsze, apatyczne. Gospodarze mówią, iż są to sztuki przebiegłe. Trzeba o nie specjalnie dbać, sprowadzać do nich weterynarza. Mimo to zdarzają się upadki. W ubiegłym roku padło 20 sztuk.

Czy jest sens tracić paszę i środki na sztuki chlerawe? Zdaniem rolników cielęta te

powinno się od razu ubijać. Tylko, że system przepisów nie ułatwia sprawy. Na ubój sanitarny musi wydać zezwolenie lekarz weterynarii. Poza tym potrzebna jest rzeźnia.

Uboj sanitarny nie świadczy bynajmniej o zanieczyszczeniu w hodowli. Jest to normalne zjawisko, towarzyszące każdej większej hodowli. Tymczasem rolnicy nie mają do tego warunków. Dawniej istniały w niektórych gminach niewielkie rzeźnie geosowskie. Obecnie większość z nich zlikwidowano. Nie tylko w woj. białostockim, lecz i w sąsiednich. Rozwój zespołów hodowlanych stworzył nową sytuację. W każdej, lepszej rolniczej gminie znajduje się parę dobrych, wysoko-technicznych zespołów, zajmujących się tuczeniem świń czy bydła. Zdarzają się też wsi, takie jak Długoleka, gdzie istnieje kilka ferm hodowlanych. Uboj sanitarny należy traktować tam jak każdą inną usługę.

Utworzenie geosowskich rzeźni w niektórych gminach leży w interesie społeczeństwa. Rynek miejscowy w ten sposób otrzymałby dodatkowy pozalimitowy przydział mięsa.

Ponadto rzeźnie te mogłyby świadczyć o usługach rolnikom. Każdy gospodarz ubija tuczniki na własny użytek. Wiele z nich, szczególnie w okresie nasilonych prac polowych, chętnie skorzystałoby z usługowego uboju czy wyrobu wędlin.

Zespołowi w Długolece mogliby w tym pomóc PGR w Knyszynie, odbiorca bydła. PGR zaopatruje zespół w cielęta, następnie w wadze po 250 kg odbiera je do dalszego opasu. Dawniej PGR zwracał rolnikom koszty leczenia cieląt. Obecnie za stratę sztuk padłych, odszkodowanie płaci PZU, ale niewiele ponad jedną trzecią ich wartości. Na upadkach cieląt traci więc rolnik i społeczeństwo.

Inna sprawa wymagająca rozwiązania jest przydział węgla. Przepisy zezwalają na dodatkowe przydziały dla hodowców świń. Za dostarczone bydło rzeźne węgiel nie przysługuje. Są to przepisy nieżyłowe i hodowcy bydła słusznie postulują ich zmianę.

Zespoły zajmujące się produkcją zwierzęcą w naszych warunkach najlepiej zdają egzamin. Prawidłowo rozwijana hodowla zwierząt zmusza rolników do intensyfikowania produkcji roślinnej. Jest to dodatkowy atut — wysokiej produkcji mięsa czy mleka.

ZOFIA JADCUK

Także trochę cebulki, groszku i już dalej przesuwają się...

Potentat w przemyśle rybnym

Święto morza w Giżycku obchodzone jest co roku bardzo uroczystie. Miasto uchodzi za stolicę jezior mazurskich, ale z morzem związało się na trwałe. Giżycko to przecież potentat w przetwórstwie rybnym. Święto morza w tym roku będzie miało szczególną oprawę. Zakłady Rybne w GIŻYCKU wkroczą bowiem w 30-lecie swego istnienia. Bogata to historia, w którą wplótł się losy setek ludzi, losy miasta i nowo powstającego przemysłu na wyzwolonej ziemi mazurskiej.

Mówiąc o zmianach w zakładzie można wymienić wszystkie wydziały. Gdzie nie spojrzeć — coś nowego. Nie trzeba sięgać nawet do początku, gdy pracowni przy ul. Białostockiej, bo byłyby to zbyt duże kontrasty, ale nawet pomieszczenia, do których przeprowadzono się przed 20 laty zupełnie nie przypominają dawnego wyglądu. Zmodernizowana, chłodnia i maszynownia, przebudowane linie patrosznicze i pomieszczenia, obok świetlicy zakładowej, gdzie urządzone zostało laboratorium. A poza tym nowoczesne maszyny i urządzenia — autoklawy sterylizacyjne, zamrażarki automatyczne, nerwoski komplet do mechanicznego nawlekania szprót do wędzenia, podnośniki...

— Nie ma skali porównawczej między tym, co tu było, a co mamy obecnie — mówi dyrektor, Eugeniusz Kowalczyk. Młodym trudno wyobrazić sobie, jak ciężkie były te pierwsze lata. Wyposażenie hal stanowiły: piekcy węglowy, kilka stołów, wianiki i patelnie, które przyniosły same kobiety. Oczyszczanie płocie i oknie smażono, pakowano do stoików i zalewano octem. Wszystko ręcznie. Etykiety też pisało. To była pierwsza próba produkcji, podjęta w listopadzie 1947 roku.

Zakłady rybne powstały w budynku starej mleczarni. Ież musiano włożyć wysiłku, by te zdezastrowane pomieszczenia doprowadzić do porządku — odgruzować, wyremontować. Józef i Basili i Jan Jurecy byli pierwszymi pracownikami 10-osobowej załogi z inspektorem Januszem Bejnarem na czele. Produkcja seryna ruszyła w połowie stycznia 1949 roku. Rok ten zamknięto nadwyżką, uzyskując o. koło 280 ton konserw i 20 ton marynat. Budowę nowego zakładu podjęto w 1956 roku.

Eugeniusz Kowalczyk na stanowisko dyrektora przyszedł z początkiem roku 1959, a więc w momencie uruchamiania nowych zakładów. Zaczęły się kłopoty. Dzisiaj, przy prawie 500 pracowników, wspomina o nich, ale wtedy było ich tylko 10. Nowy zakład, a tu: posiadzi nie posiadają odpowiednich poczytań w kierunku krętek ściekowych, w planach pominięto pomieszczenia niezbędne do czyszczenia konserw po sterylizacji, ustawione rzędem w hali patrosznicze baseny przypominają studnie, komory wędznicze wcale nie wyciągają dymu i ryby trzeba wydobyc w maskach gazowych.

Rozczarowali wykonawcy, ale nie zawiedli swi ludzie. Chociaż znaczna część stanowili świeżo przyjęci, stworzyli zwarty kolektyw. Szczególnie wiele obowiązków spadło na pracowników działu mechanicznego, którzy obok instalowania nowych maszyn i urządzeń z miejsca musieli do-

Musimy sobie jakoś radzić — kończy dyrektor. — Nie takimi problemami mieliśmy już do czynienia.

A. ZIELIŃSKA

Fot. K. Świdarski

CZYTELNICZY REDAKCJA

PROSTKI ROZWIJAJĄ SIĘ

Jestem od wielu lat czytelnikiem „Gazety”, obserwuję jej wiec z czytelnikami i dlatego postanowiłam również napisać kilka słów o osiągnięciach naszych Prostek. Mają one bogatą, kilkuletnią historię. Ostatnie lata ekonomicznego i kulturalnego rozwoju są żywym świadectwem licznych starań i zabiegów o rangę miasteczka leżącego na ważnym szlaku komunikacyjnym i turystycznym. Rozbudowały się miejscowe zakłady produkcyjne, oparte głównie na przetworstwie produktów rolnictwa, rozrosła się znacznie sieć handlowo-usługowa, stanęły nowe budynki mieszkalne, założono wodociąg.

W lutym tego roku zakończyły się wreszcie kłopoty z przewlekłym rejonem Ostroda Zdrowia, w którym ponownie mieszczą się apteka i izba porodowa. Obecnie wnetrza i urządzeń leczniczych może nam pozazdrościć niejedna ośrodek. Mieszkańcy Prostek są wdzięczni władzom wojewódzkim za pomoc i zainteresowanie ich problemami.

Adelfina Rogowska
Prostki

DOBRY PRZYKŁAD

Może warto byłoby upowszechnić jedną z form pomocy, jaką podjął w ramach prac społecznych Komitet Oświatowy nr 17 w dzielnicy „Bazarstania”. Otóż postanowili pośredniczyć między RED-em a najstarszymi mieszkańcami, rencistami, m. in. przysyłając im bony na cukier. Dzięki temu ludziom, często schorowanym i samotnym zaoszczędzony został trud jeżdżenia do odległego RED po przysługujące im bony. Społeczne zaangażowanie w organizowaniu tej formy pomocy okazują zwłaszcza Wiesława Wasielewska i Edward Cwikowski. Jak się okazuje, przy dobrych chęciach można by zrealizować niejedną myśl, ułatwiający życie tym, którym powinniśmy okazać pomoc.

Albert Radulski
przewodniczący
Komitetu Oświatowego
Białostok-Starelsce

DLA KOGO KLUB ROLNIKA?

My, młodzież z Wojtkiem w gminie Puńsk, jesteśmy rozdani na sytuację, jaka panuje w miejscowym Klubie Rolnika. Mieści się on w nowej szkole, która czynem społecznym budowali nasi rodzice. Dlaczego więc teraz nie możemy odpowiednio korzystać z pomieszczeń i urządzeń klubowych? Może dlatego, że pani prowadząca go, chciałaby mieć jak najwięcej spokoju i czasu dla siebie? Np. mamy kłopot z urządzeniem wieczornicy czy dyskoteki, a przecież właśnie za pieniądze z zabaw kupiliśmy sprzęt muzyczny dla naszego zespołu instrumentalnego. Chcemy sobie zrobić na inne brakuje instrumenty. Nikt nam jednak nie może, albo nie chce pomóc nam we właściwym wykorzystaniu Klubu. Gmina nie odpowiada na nasze sygnały krytyczne i dlatego piszemy do „Gazety” o naszych kłopotach.

Podpisy młodych mieszkańców
wsi Wojtkiemia, gm. Puńsk
(opr. Ag)

W kołach ZSL

W ogniwach ZSL na terenie woj. łomżyńskiego trwa kampania sprawozdawcza — wyborcza. Uwaga członków kół z miasta i gminy Wysokie Mazowieckie skupia się na ocenie dotychczasowej pracy. Uchwała się też programy działania na najbliższe dwa lata.

W dyskusji oceniany jest stan przygotowań do prac wiosennych, wykonanie przez członków ZSL zadań w zakresie rozwoju produkcji roślinnej i zwierzęcej, racjonalnego stosowania nawozów i wapnowania gleb, kontraktacji zbóż, żywności i mleka.

Szeroko omawiany jest udział członków Stronnictwa w obchodach 35 rocznicy PRL i 30-lecia Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Zobowiązania podjęte m. in. koła w Tyborach, Misztalach, Świętku Wielkim, Mysłkach Rzymie i inne. Dotyczą one głównie budowy i remontu dróg oraz zwiększenia hodowli.

(lat)

Kartki świąteczne

W województwach białostockim, łomżyńskim i suwalskim w ponad 1300 kioskach, sklepach oraz klubach prasy i książki „Ruch” w sprzedaży znalazło się blisko 1700 tys. sztuk kart i pocztówek świątecznych (łącznie ponad 300 tematów). Wszystkie wydane są przez Krajową Agencję Wydawniczą przy współpracy z zagranicznymi firmami wydawniczymi.

Dużym wzięciem klientów cieszą się także pocztówki „fotocolor”. Dostarczono ich do punktów sprzedaży kilkanaście tysięcy sztuk.

Warto dodać, że w br. wszystkie Oddziały Przedsiębiorstwa Wydawniczego Kolportażowego RSW „Prasa — Książka — Ruch” otrzymały zamówione pocztówki i kartki oraz karneły w połowie marca. Zapotrzebowanie jest znacznie lepsze, niż w ub. roku.

(na)

Każda ryba musi być dokładnie oczyszczona, nim trafi na taśmę produkcyjną.

Posolonego dorsza trzeba teraz przespąć do innych zbiorników. Na zdjęciu, z lewej Jan Pac i Zygmunt Nowocień.

Moto ramka

Japońska konkurencja

Coraz większa ekspansja artykułów „Made in Japan” spędza sen z powiek przedstawicielom przemysłu np. w Republice Federalnej Niemiec. Stale trwają poszukiwania sposobów przeciwdziałania się japońskiej presji eksportowej. O jej powadze świadczy dane, z których wynika, że 16-procentowy wzrost eksportu do Japonii i tak będzie zbyt mały. Japończycy mają nadwyżkę sięgającą 2,5 mld marek.

Największy nacisk widzą w przemyśle samochodowym. Z roku na rok rośnie ilość ja-

pońskich pojazdów jeżdżących po drogach RFN. W tej sytuacji europejskie postanowienia przyspieszają prace nad dalszym udoskonaleniem produkcji, zwiększyć ich atrakcyjność poprzez wydłużenie żywotności silników i nadwozi, obniżyć zużycie olejów i benzyny, a także podnieść

stopień komfortu i bezpieczeństwa jazdy.

Na uwagę zasługuje ministerstwo do spraw badań rozwojowych i technologii studium w koncernie Volkswagena, którego celem jest opracowanie silnika napędzanego metanolem. Równie interesująca przedstawia się budowa prowadzona przez Mercedes w Stuttgartu nad samochodem napędzanym turbiną gazową. Zdaniem fachowców takie rozwiązanie napędu należy do najbardziej racjonalnych i ekonomicznych.

Projekt przewiduje wykonanie łopatek turbin i komory spalania ze specjalnego rodzaju niezwykle odpornej na wysokie temperatury masy ceramicznej.

Inną dziedziną badań prowadzonych przez firmę Daimler-Benz są sprawy związane z bezpieczeństwem podróżujących samochodami. Próby mają na celu wyeliminowanie tradycyjnych pasów bezpieczeństwa i zastąpienie ich specjalnymi poduszkami pneumatycznymi. Dotychczasowe próby wykazały ich większą przydatność.

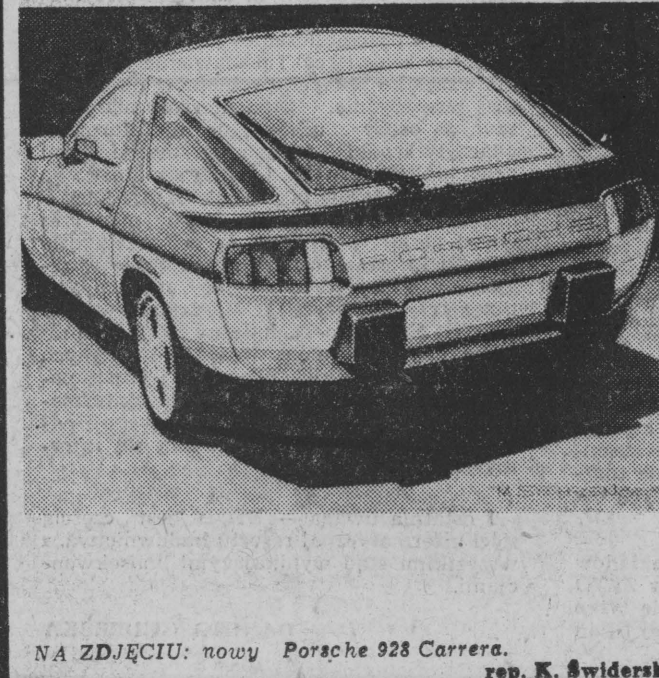
Dążenie do zmniejszenia ciężaru samochodu powoduje coraz częstsze sięganie do tworzyw sztucznych. Konstruktorzy uważają, iż mniejsza masa pojazdu — bez szkody dla bezpieczeństwa — pozwoli na obniżenie zużycia paliwa oraz podniesienie techniczne osiągi.

Konstruktorzy z Audi, konkurujący z firmą Daimler-Benz — dążąc do przedłużenia żywotności wytwarzanych samochodów — coraz częściej stosują materiały odporne na korozję. Inną nowością tej firmy są zamiary seryjnego

wyposażania samochodów w system radarowy, umożliwiający stałą kontrolę odległości między pojazdami i innymi przedmiotami, które mogą znaleźć się na trasie.

Kolejna firma zachodniemiecka — BMW stara się o radykalne zmniejszenie zużycia paliwa w swoich samochodach. Sprawa dotyczy lepszego wykorzystania energii zawartej w spalalinach. Ma powstać silnik superszczędny i w minimalnym stopniu zanieczyszczający naturalne środowisko. Użytkownik nie chcący wykorzystywać całej mocy silnika mógłby np. włączyć urządzenie blokujące pracę dwóch cylindrów.

Dążenie do podniesienia atrakcyjności i konkurencyjności samochodów produkowanych w RFN uwzględniła powstaniejsze wprowadzenie tzw. automatycznego pilota. Urządzenie to stosowane w samochodach z automatyczną skrzynią biegów pozwala na samoczynne regulowanie dopływu ilości paliwa, a więc najbardziej optymalne i oszczędne jego zużycie. (JAG)

NA ZDJĘCIU: nowy Porsche 928 Carrera.

rep. K. Świdarski

O ŚWIATA

Pół roku po reformie

Białystok

Niedawno zwróciliśmy się do nauczycieli I klas w Białymstoku — mówił Edward Kryński — Poprosiliśmy ich m.in. o ocenę stopnia przygotowania dzieci przez przedszkola, spytaliśmy o uwagi na temat programu, o stopień jego realizacji, jak również o trudności na jakie napotykać oni sami i uczniowie. Interesowało nas zdanie nauczycieli na temat warunków pracy, a więc wyposażenia szkół, w tym pomoce dydaktyczne. Byliśmy także ciekawi, jak oceniają pomoc władz oświatowych w dziedzinie doskonałości zawodowej. Ostatnie pytanie dotyczyło współpracy z rodzicami, które z natury rzeczy musi się układać inaczej niż dawniej, gdyż obecny program pozbawił rodziców możliwości udzielania

dzieciom pomocy w nauce. — Z odpowiedzi, jakich udzielił nam nauczyciele wynika, że poziom dzieci przychodzących do klasy I jest, niestety, nadal bardzo różnicowany. Jest to rezultatem m.in. tego, że przedszkola w zeszłym roku realizowały nowy program dopiero po raz pierwszy, a ponadto sporo dzieci — mimo wszystko — nie objęto wychowaniem przedszkolnym w żadnej formie. W Białymstoku „ujawniło się” 75 takich dzieci. To na pozór mało, ale wystarczy mieć ich dwójke w klasie 40-osobowej, aby stworzyć to poważne trudności. Zbyt liczne klasy — to kolejny mankament, na który narzekają białostoccy nauczyciele. Często mamy pięćdziesiąt i więcej dzieci, a nauczycielka musi się układać z nimi, gdyż obecny program pozbawił rodziców możliwości udzielania

mieszkańcom, co jest widoczne szczególnie jasnowo na Osiedlu Piasta.

Nowy program pedagogów oceniają jako bardzo ciekawy dla uczniów i bardzo trudny do realizacji dla nauczycieli. Dlatego cenią sobie szczególnie pomoc wizeratorów, którzy w razie potrzeby udzielają porady telefonicznej nawet o godzinie 23. Przydaje się to nie tylko młodym nauczycielom. W realizacji programu mimo to obserwuje się pewne opóźnienia wynikające z kłopotów zimowych, zwłaszcza w terenie. Czasem spóźnienia wynikają z winy nauczycieli, którzy chcą realizować program zbyt „doliternie” — że się tak wyrażę — zamiast selekcjonować materiał. Trzecią przyczyną opóźnień jest stosunkowo duża liczba dzieci z niedorozwojem. Trzeba być „wyłowić”, skierować do zespołów wychowawczych, pracować z nimi indywidualnie, czemu na przeszkodzie stoi wspomina-

Upłynęło ponad pół roku od czasu, gdy długa przygotowywana reforma systemu oświatowego została wprowadzona do szkół podstawowych. Tym samym już z górą pół roku zdają praktyczny egzamin nauczyciele pierwszych klas, dyrektorzy szkół, wizeratorzy nauczania początkowego, wreszcie — autorzy programów.

Jakie doświadczenia wynikają z tego półroczia? — oto pytanie, z jakim zwróciliśmy się do kuratorów oświaty i wychowania w Białymstoku, Łomży i Suwałkach, towarzyszy: EDWARDA KRYŃSKIEGO, STANISŁAWA DANISZEWSKIEGO I LUDWIKA BARTOSIAKA.

na już nadmierną liczebność klas.

Jeśli idzie o trudności z realizacją programu, to nauczyciele nie mają kłopotów z matematyką, o co się kiedyś baliśmy, lecz m.in. z wychowaniem muzycznym, co wynika po prostu z braku w ich przygotowaniu do zawodu, a także z braku w sprzedaży najprostszych instrumentów. Wyposażenie szkół w ogóle jest bardzo różnicowane. Są placówki mające specjalne pracownie nauczania początkowego, wiele wkładu wnoszą sami nauczyciele robiąc pomoce. Ale mówiąc ogólnie braku w zaopatrzeniu w tej dziedzinie są bardzo poważne i nasz przemysł dopiero zaczyna je nadrobić.

Wreszcie ostatnia sprawa — to współpraca z rodzicami. Ci ostatni nie mogą pomóc dzieciom, jak to czy-

niono niegdyś, proszą aby ich do tego przygotować, albo przynajmniej wyjaśnić poszczególne partie materiału. Służą temu comiesięczne spotkania z nauczycielami. Ogólnie mogą powiedzieć, że nie mieliśmy skarg ze strony rodziców, co należy uznać za swego rodzaju osiągnięcie. — Zdaje sobie sprawę, że sytuacja panująca w Białymstoku nie oddaje w pełni obrazu tego, co dzieje się w województwie, ale póki co nie mogliśmy również dokładnie przeanalizować, jak jest realizowana reforma we wszystkich szkołach podstawowych. Uczynimy to w końcu roku i podczas wakacji, gdyż doświadczenia, jakie obecnie zdobywają nauczyciele, wizeratorzy, dyrektorzy szkół i w ogóle administracja szkolna będą niezmiernie przydatne w najbliższych latach. (erka)

Na tym zdjęciu widać, że jesteśmy w przedszkolu, gdzie dopiero zdobywa się umiejętność przebywania w grupie, ciepłego siedzenia na krzesłku.

Nauczycielki ze Złotej

Trzy lata temu, gdy w szkołach podstawowych dopiero przyszedł czas na dyskusję na temat reformy oświaty, w prasie toczyły się dyskusje na temat programów nauczania poszczególnych przedmiotów, w Studium Wychowania Przedszkolnego przy ul. Złotej w Białymstoku reformę już wprowadzano w życie. Wynikało to z dobrej polityki obywatelskiej tej szkoły. Miała ona wówczas przygotować nauczycielki przedszkoli w taki sposób, aby po-

pomysł, aby studia wychowania przedszkolnego przekształcić w szkoły kształcące także nauczycieli nauczania początkowego. Wymagało to szybkiego wprowadzenia zmian w programie. Nie wdając się w szczegóły wspomniemy, iż zamiast propedeutyki nauczania początkowego doszedł im przedmiot — metodyka nauczania początkowego. To nie to samo. Doszły im także praktyki w szkołach oraz w klasach przedszkolnych. Jest to — nie ukrywamy — dodatkowe obciążenie. Odczuwają je słuchaczki, odczuwa także rada pedagogiczna. Nauczyciele muszą mieć nie tylko bawieć dzieci, tak jak to się jeszcze wielu rodzicom wydaje. Muszą z nimi prowadzić wszystkie zajęcia, wynikające z programu. A jak wiele zależy od tego, czego się dziecko nauczy w pierwszych latach kontaktu ze szkołą, jakich nabywa nawyków itd. tego nie trzeba obszernie wyjaśniać.

Reforma programu kształcenia sprawiła, że absolwenci studium mają niejako dwa zawody. Przynajmniej na razie tak im się wydaje. Po pierwszych praktykach jedne opowiadają się za pracą w szkole, inne wolą pracę w przedszkolu. Jeszcze nie w pełni zdają sobie sprawę, że gdy szkoły zostaną całkowicie zreformowane, większość z nich będzie pracowała w obu placówkach, a właściwie w oddziałach przedszkolnych i szkolnych tej samej szkoły. Byłoby bowiem najlepiej, aby nauczycielka zaczynająca pracę z sześciolatkami miała je pod swoją opieką dydaktyczną do klasy III włącznie.

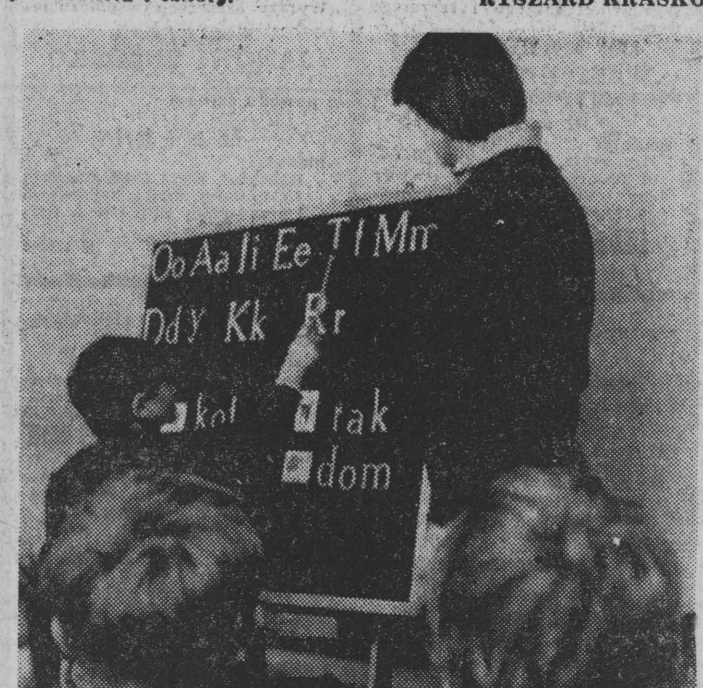
Na razie słuchaczki Studium Wychowania Przedszkolnego odczuwają coś w rodzaju kompleksu. No bo niby dlaczego w nazwie ich szkoły jest mowa jedynie o wychowaniu i to tylko przedszkolnym, skoro po ukończeniu tej placówki będą one pełnoprawnymi nauczycielkami szkół i przedszkoli? Niektóre odczuwają też obawę przed tym, jak się będą od nich ustosunkowywały koleżanki — nauczycielki starszych klas z pełnym wyższym wykształceniem. Niby to tylko dwa lata nauki więcej, ale tytuł magistra się liczy.

Jak widać, rozwiązanie zastopowane przez władze oświatowe w tej sprawie jest tymczasowe i półowiczne. Doraźnie zaspokojono potrzeby szkół podstawowych, dając im znakomicie przygotowane nauczycielki klas I-III. Natomiast na dłuższą metę nie można utrzymywać takiej sytuacji, że w tej samej szkole będą uczyli nauczyciele niejaką dwójkę kategorii. To nie sprzyja integracji środowiska zawodowego, a więc tak czy owak odbędzie się kiedyś ujemnie na procesie nauczania, a zwłaszcza wychowania.

RYSZARD KRAŚKO

Lekcja matematyki w klasie II Szkoły Podstawowej nr 13. Na pierwszy rzut oka trudno powiedzieć, na czym polega różnica w pracy nauczycielki przedszkola i szkoły.

Na tym zdjęciu utrwala fragment zajęć z mowy ojczystej w grupie 6-letków w przedszkolu nr 10 w Białymstoku. Fot. K. Swiderski

Łomża

Pół roku w realizacji takiego przedsięwzięcia jak reforma szkolnictwa, to okres niezmiernie krótki. — mówił tow. Stanisław Daniszewski — Ale już te pół roku wykazało rzecz moim zdaniem podstawową — racjonalność i psychologiczne przygotowanie do tego przedsięwzięcia. Bez fałszywej skromności mogę powiedzieć, że dzięki ogromnej pracy wielu ludzi, czasem ze szkolnictwem bezpośrednio nie związanych, dzięki pomocy władz politycznych i administracyjnych w województwie udało się przygotować do reformy. Ogółem w województwie mamy 315 oddziałów, z czego 65 w mieście i 250 na wsi. Spośród wiejskich oddziałów 65 znajduje się w punktach

przy ich braku w innej. Przeniesienie z urzędu (z uwagi na brak mieszkań) bywa często niemożliwe. Trzeba działać perspektywicznie, tzn. należy przewidzieć rozwiązanie tego problemu w dłuższym przedziale czasowym. Nadwyżki specjalistów występują też w samym Łomży. Ogólnie odczuwa się brak nauczycieli języków zachodnioeuropejskich, wychowania fizycznego i przedmiotów zawodowych. W ciągu tego pół roku zdobyliśmy szereg doświadczeń z zakresu wykorzystania kwalifikacji kadry.

Nauczyciele naszego województwa masowo dokształcają się, 549 osób (tj. ok. 13 proc. wszystkich zatrudnionych) podnosi kwalifikacje w systemie studiów zaocznych. Do egzaminu kwalifikacyjnego zgłosiło się 660 nauczycieli. Znaczną ich część już egzamin złożyła. Oprócz dokształcania w sys-

temie studiów zaocznych prowadzone są konferencje pedagogiczne ZNP, studia przedmiotowo — metodyczne, kursy specjalistyczne i w ramach międzyuczelnianych zespołów.

Z myślą o rozszerzaniu reformy od paru lat rozwijamy w województwie budownictwo mieszkaniowe dla nauczycieli, szczególnie we wsiach, które są siedzibami zbiorczych szkół gminnych. Dziś możemy każdemu z kandydatów do pracy na wsi dokładnie określić termin przydzielenia i wielkość proponowanego mieszkania. W ubiegłym roku rozpoczęto wznoszenie 13 budynków mieszkalnych wartości ponad 60 mln zł. W Wiźnie, Trzciannem, Nowych Piekułach, Ciechanowcu wznosiliśmy domy 2-rodzinne, natomiast 8-rodzinne w Miastku, Bogatych-Piankach, W Pińtynie, Beldzie, Złobnej, Zuzeli zimą zahamowała ro-

boty, ale wkrótce znów ruszą. W Stawiskach i Radziłowie przekazano budynki mieszkalne w 1978 roku. Są to mieszkania nowoczesne, o wysokim standardzie. Aktualnie w Małym Płocku i Grabowie budowane są duże nowoczesne powszechnie szkoły i średnie. W tym budownictwie duży jest udział czynów społecznych.

Sprawy dowozu dzieci załatwiamy we własnym zakresie, choć marzy się nam, żeby przeleżeli to na nas specjalistami. Mamy wiele własnych samochodów, co oznacza konieczność stworzenia zaplecza, wymaga starych o części zamienne — słowem konieczność dodatkowej specjalizacji.

Zima data się nam we znaki. Mieliśmy wiele przerw w nauce, ale mam nadzieję, że wszyscy pedagodzy dolożą starań, aby nie odbiło się to na poziomie wiedzy uczniów. (zp)

Suwałki

Jak nas poinformował kurator Oświaty i Wychowania w Suwałkach, mgr Ludwik Bartosiak, w br. szkolnym program 10-letniej szkoły średniej realizują w woj. suwalskim 522 klasy pierwsze, obejmujące 8.205 uczniów, w tym 563 dzieci 6-letnich w związku z realizacją przemianowego systemu przyjęt przez 117 szkół. Na ocenę jest jeszcze za wcześnie. Będzie to możliwe w maju, gdy dokona się podsumowania wyników nauczania. Natomiast już obecnie, po dokonaniu wstępnej oceny funkcjonowania pierwszych klas możemy mówić o problemach, z jakimi spotykają się nauczyciele przy realizacji programu, o zapewnieniu szkołom optymalnych wa-

runków materialno — technicznych do wprowadzania nowego programu szkoły średniej i o współdziałaniu nauczycieli z rodzicami. Działania administracji szkolnej woj. suwalskiego w roku ubiegłym i w latach poprzednich skupiły się na przygotowaniu kadry nauczycielskiej do pracy w klasach pierwszych. Jeszcze do niedawna panowało przesądzenie, że nauczanie w tej klasie może prowadzić nawet absolwent szkoły średniej bez żadnego przygotowania, zaś absolwentów studiów magisterskich praca z uczniami pierwszej klasy przynosi ujemne. Przelamano narazie tę błędną tradycję.

Przejdźmy do konkretnych przykładów. Przeprowadzo-

na w początkowej fazie roku szkolnego kontrola, którą objęto 188 oddziałów, pozwoliła ustalić niektóre problemy wynikłe w trakcie wdrażania nowego programu. Oto one: z ogólnej liczby 188 nauczycieli uczących w pierwszych klasach tylko czterech posiada tytuł magistra nauczania początkowego, zaś aż 72 (czyli 38,4 proc.) to absolwenci liceów pedagogicznych. Najlepsze kadry do realizacji programu klasy pierwszej mają szkoły w Sejnie, Suwałkach, Węgorzewie, gminie Miłki i Sztabinie. Najgorsze zaś ma gmina Prostki.

Wyposażenie badanych szkół w pomoce naukowe do klasy pierwszej jest zróżnicowane. Najlepsze posiadają szkoły w gminach Sztabin, Gołdap, w samych Suwałkach i w gminie Krasnopol, najgorsze — w gminach Prostki, Miłki i Giby. Stwierdzono również znaczne dysproporcje zachodzące w wyposażeniu między szkołami gminnymi a pozostałymi szkołami ośmioklasowymi i punktami filialnymi.

Brak środków dydaktycznych jest odczuwalny generalnie, zwłaszcza w realizacji programu nauczania plastyki, przedmiotu o nazwie środowisko społeczno-przyrodnicze, muzyki, języka polskiego. Brak takich pomocy jak tzw. układy plastyczne, komplety przyrodnicze i krajobrazowe, nagrania płytowe i taśmowe, historyjki obrazkowe, nagrania utworów literatury dziecięcej i inne.

Jeżeli chodzi o realizację programu nauczania, to — jak wynika z przeprowadzonych badań — niezadowolająco przedstawia się nauczanie plastyki, muzyki i przedmiotu „środowisko społeczno-przyrodnicze”.

Interpretacja szeregu tematów jest niewłaściwa lub niepełna. Tematy lekcyjne i hasła programowe są często po prostu spływane.

Tam, gdzie 100 proc. dzieci objętych było nauczaniem w oddziale przedszkolnym realizacja programu pierwszej klasy przebiegała sprawniej niż w klasie, do której uczęszczają 6-latkowie bez przygotowania. Uczniowie ci mają trudności np. w pisaniu i łączeniu liter, opracowywaniu zbiorów z matematyki.

Na tych węższych problemach koncentrują wysiłki władze oświatowe woj. suwalskiego, dyrekcje szkół, a także komitety rodzicielskie, by dalej tworzyć model pracy dydaktyczno — wychowawczej, doskonalić kadrę i uzupełniać wyposażenie w pomoce naukowe oraz sprzęt. (jb)

Przyjęcia do szkół średnich

Rodzice ubiegający się o przyjęcie dzieci do szkół ponadpodstawowych różnych specjalności w naszym regionie przeżywają — wbrew wiosennym chłodom — gorące dni. Wprawdzie nie ma już egzaminów, ale za to decyduje konkurs świadectw. Praktycznie do ostatniej chwili nie wiadomo, czy szkoła nie będzie miała kompletu kandydatów z samymi „piątkami”, a wówczas wszyscy tylko trochę gości będą musieli szukać miejsca gdzie indziej.

Na szczęście wkrótce wszystko się rozstrzygnie. Jak się dowiadujemy od przedstawicieli władz oświatowych około 19-20 bm. będą już znane decyzje komisji kwalifikacyjnych.

Jedno możemy napisać już teraz: miejsc w szkołach średnich jest mniej niż w roku ubiegłym; więcej natomiast w szkołach zasadniczych zawodowych. Wynika to z potrzeb gospodarki narodowej, a i młodym ludziom wydaje na dobre, jeśli będą mieli konkretny zawód. (er)

Zielone AKCENTY

Dużo szpałt zajmuje nadad udowadnianie tezy, że istnieje ścisły związek między wykształceniem producenta a poziomem produkcji rolniczej. Globalnie, statystycznie, naukowo. Są jednak ludzie przekorni, którzy podają nam niejedną przykład, który wprowadzi nieco zamieszania. Oto rolnik z dyplomem wyższej uczelni ledwie ciągnie na gospodarstwie, gdyż teoria — niestety — nie przylega do praktyki. Dla odmiany ktoś inny, który podobno skończył trzy klasie klasy carskiej szkoły, produkuje — jak na złość — w całej wsi.

PRZEKORNI patują więc pokornie: coż wy na to, panowie profesorowie, mający oparcie w powszechnie znanych katedrach? Ano, nie. Przecież każda reguła ma wyjątki. W rolnictwie też. Muszą być takie przypadki. Boć przecież wędruje się jednostki wybitnie uduchowione, pracowite, ambitne. A fakt, że nie wszyscy przeszli przez klasy nawet wiejskiej szkoły i mimo to są wspaniali w swym fachu, potwierdza tylko, że suma inteligencji urodzonej i na-

bytej — to źródło ich życiowych sukcesów.

CIĘKAWY WYWÓD przedstawił prof. Dr. Bolesław Strużek w artykule „Wiedza i kwalifikacje zawodowe”.

bytej — to źródło ich życiowych sukcesów. CIĘKAWY WYWÓD przedstawił prof. Dr. Bolesław Strużek w artykule „Wiedza i kwalifikacje zawodowe”. „Problem wiedzy i kwalifikacji zawodowych rolników można rozpatrywać w ujęciu wąskim i kompleksowym. Pierwszy z nich polega na analizie relacji występujących między wiedzą i kwalifikacjami zawodowymi a procesem produkcji rolniczej i jej wynikami. Drugie ujęcie polega na uwzględnieniu znaczenia większej liczby relacji: wiedza i kwalifikacje a rozwój osobowości rolnika, wpływ na rodzinę, na lokalną społeczność wiejską, na klasę chłopską, na proces integracji ludności

rolniczej z całością społeczeństwa, na proces budowy społeczeństwa socjalistycznego, wpływ na miejsce i rolę klasy chłopskiej w tym społeczeństwie”.

JEST WIĘC SPRAWA niezwykle ciekawa z jaką wiedzą i jakimi kwalifikacjami zawodowymi szturmuje nasi rolnicy przyszłość. Komu damy w ręce nowoczesną technikę, nawozy,

że przylotowo „rodynki”, które może poprawiają smak wiejskiego chleba, ale ich wyniki osiągnąć się — jak to się często mówi — w ogólnej masie.

TO ZAKRAWA na perado, że ciągle dyskutujemy o tym, czy to wieś nadąga za miastem, czy też miasto nie wyprzedza się z obowiązków wobec wsi, a pomijamy jakże często fakt,

że blisko 90 proc. naszych rolników nie posiada szkolnego, czyli solidnego przygotowania do zawodu. I taki producent siada za kierownicą nowoczesnego ciągnika, ma obłągiwać precyzyjną maszynę, wysiewać nawozy których dokładnie nie zna, stosować pestycydy, które są silnymi truciznami. Ma on być organizatorem gospodarstwa, ekonomistą, meteorologiem, agronomem, zootechnikiem, weterynarzem, rzemieślnikiem i znać się nieźle na kilkunastu innych dziedzinach. On musi umieć bardzo dużo, by być dobrym producentem.

A MOŻE WSZYSTKO TO nie jest znowu takie konieczne, skoro rolnika powinna wspierać jakaś armia służb fachowych? Ouzum, oni pomagają, chociaż w pierwszej kolejności muszą sobie pomóc sami. W latach 1945-77 szkoły rolnicze uwyściły niemalże milion absolwentów. Gdyby byli oni na wsi, uduńczyli co piąta osoba w rolnictwie miałaby przygotowanie zawodowe. Tymczasem połowa z nich albo w ogóle nie dotarła na wsi, albo czmychnęła stąd szybko. Wielu szuka ciepłych posadek przy biurkach, co mogłoby być rozumiane, że nikt nie miał prawdziwego powołania do tego zawodu, a wykształcenie zdobywali w szkołach rolniczych tylko dlatego, że tak to się wszystko ułożyło. Pomyłka? Aż tyle pomyłek? Jak to jest, panie inżynierze i techniku, absolwencie różnych szkół?

JAKOŚ NIE MOŻEMY wykorzystać poglądu, że rolnikowi wystarczyć wiedza dziedziczna i praktyka życiowa. A przecież jest to zawód wymagający wszechstronnej wiedzy, zamilowania, inwencji, samodzielności i inteligencji. Skąd więc tyle kleksów na cenzusach?

MARIAN SUCHOZĘBSKI

Kleks na cenzusie

we czynnikami rozwoju gospodarczego wsi i osobowości rolników”. Możemy tam przeczytać: „Problem wiedzy i kwalifikacji zawodowych rolników można rozpatrywać w ujęciu wąskim i kompleksowym. Pierwszy z nich polega na analizie relacji występujących między wiedzą i kwalifikacjami zawodowymi a procesem produkcji rolniczej i jej wynikami. Drugie ujęcie polega na uwzględnieniu znaczenia większej liczby relacji: wiedza i kwalifikacje a rozwój osobowości rolnika, wpływ na rodzinę, na lokalną społeczność wiejską, na klasę chłopską, na proces integracji ludności

pestycydy? W jakim stopniu możemy liczyć, że nowe technologie zostaną zrozumiane, udrożone i odpowiednio wykorzystane? Okazuje się, że co dzieją się polski rolnik ma wykształcenie ponadpodstawowe, często wsparcie kursem i dyplomem kwalifikowanego producenta, szkołę zawodową czy średnią. Również połowa legitymuje się cenzusem szkoły podstawowej. Aż 40 proc. nie zdobyło żadnego świadectwa. Mocno to kontrastuje z wprowadzaniem nowoczesnej techniki i technologii. Rolnicy z wyższym wykształceniem fachowym, to na ra-

że blisko 90 proc. naszych rolników nie posiada szkolnego, czyli solidnego przygotowania do zawodu. I taki producent siada za kierownicą nowoczesnego ciągnika, ma obłągiwać precyzyjną maszynę, wysiewać nawozy których dokładnie nie zna, stosować pestycydy, które są silnymi truciznami. Ma on być organizatorem gospodarstwa, ekonomistą, meteorologiem, agronomem, zootechnikiem, weterynarzem, rzemieślnikiem i znać się nieźle na kilkunastu innych dziedzinach. On musi umieć bardzo dużo, by być dobrym producentem.

WOJEWÓDZKA USŁUGOWA
SPÓŁDZIELNIA PRACY
w BIAŁYMSTOKU

Oddział w Supraślu

Plac Dzierżyńskiego 6, tel. 821-46

wykonuje usługi

dla ludności z materiałów własnych i powierzonych w zakresie ślusarstwa:

— bramy, ploty, balustrady, kratki do przewozu zwierząt.

W zakresie INSTALACJI SANITARNYCH:

— centralne ogrzewanie, woda i kanalizacja w domkach jednorodzinnych, chlewniach, oborach i innych budynkach gospodarskich.

K 1208-1

WSS w Suwałkach ZAPRASZA PT. Klientów na przedświąteczne kiermasze

— ciast, wyrobów garmażeryjnych,

warzyw i owoców

do swolch sklepów

i zakładów gastronomicznych

w dniach 11, 12, 13 bm.

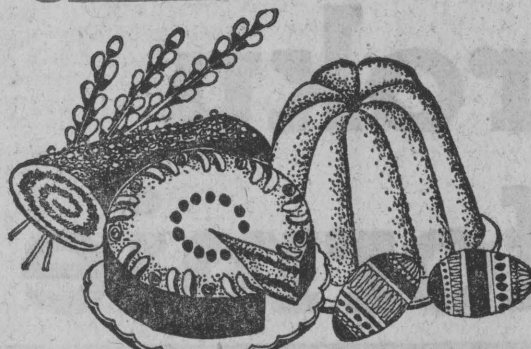
Zyczymy udanych zakupów!

k 1280-0

„Na świąteczny stół”

ODDZIAŁ BIAŁYSTOK

zaprasza klientów na
„Kiermasz Świąteczny”

do Klubu Budowlanych
przy ul. Dzierżyńskiego

w dniach: 12.IV.79 r. w godz. 12—18

13.IV.79 r. w godz. 8—18

14.IV.79 r. w godz. 8—12

Zyczymy udanych zakupów!

K 1268-1

PLANTATORZY TYTONIU!

Pomimo opóźnionego nadejścia wiosny

NALEŻY NIEZWŁOCZNIE PRZYSTĄPIĆ

do zakładania inspektów i wysiewu nasion tytoniu.

Po usunięciu śniegu z miejsca przeznaczonego pod bazę inspektową, wymagane jest ułożenie warstwy z materiału izolacyjnego zapobiegającego podciąganiu wody z gleby do odpowiednio grubej warstwy podkładu obornika.

Wychodowa rozsada powinna być przydatna do wysadzenia w I połowie maja, najpóźniej do 25 maja.

Opóźnienie założenia inspektów i wysiewu nasion przedłuży termin wysadzenia rozsady do gruntu, powodując obniżenie plonu liści dochodzące do 50 proc., wydużenie rośliny, opóźnienie zbiorów, pogorszenie jakości liści i obniżkę dochodów.

PLANTATORZY!

Warunkiem wychodowania zdrowej rozsady w ilości umożliwiającej jednoczesne obsadzenie całej plantacji, wyprodukowanie rezerwy na uzupełnienie ubytków po sadzeniu jest założenie w przeliczeniu na 1 ha co najmniej następujących ilości okien:

tytonie papierosowe jasne	— 30
tytonie papierosowe ciemne	— 25
machorka	— 20

Dostosowanie się do powyższych zaleceń przy nowych, wysokich cenach zapewni Wam dobrą jakość liści, wysokie plony i dochody z uprawy tej rośliny.

Mazurska Wytwórnia Tytoniu Przemysłowego w Augustowie.

K 1225-1

WOJEWÓDZKA SPÓŁDZIELNIA PRACY ODDZIAŁ nr 4

w ZAMBROWIE, ul. Bolesława Podedwornego 1,
tel. 32-37

ZATRUDNI pracowników do prowadzenia zakładów usługowych na zasadzie zryczałtowanego rozrachunku w branży:

- jubilerskiej
- radiowo - telewizyjnej
- szklarskiej
- stolarsko - tapicerskiej
- krawieckiej
- czapniczej
- remaryskiej
- remontowo - budowlanej
- instalacji elektrycznej
- hydraulicznej
- mechaniki pojazdowej

Warunki pracy i płacy do omówienia w biurze spółdzielni pod w/w adresem w godz. 7—15.

K 1105-0

Wyrazy szczerego współczucia
Kol. CZESŁAWIE
CIBOROWSKI

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Wydział Oświaty i Wychowania,
Miejski Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół
w Łomży.

DE 366-1

Wyrazy szczerego współczucia
TERESIE
i CZESŁAWOWI
RUTKOWSKI

z powodu zgonu

Matki i Teściowej

składają:
Dyrekcja, Rada Zakładowa,
POP i współpracownicy
WZSR „Samopomoc Chłopska”
Zakład Gospodarczy w Oleku.

K 1206-1

Wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
Ob. MARIANOWI
WASILEWSKIEMU

z powodu zgonu

Matki

składają:
Dyrekcja, Rada Zakładowa,
POP oraz wszyscy pracownicy
WZSR „Samopomoc Chłopska”
Oddział Budowlano-Montażowego w Suwałkach.

K 1215-1

Wyrazy głębokiego współczucia
lek. med.
BOŻENIE KOSTRO

z powodu zgonu

Ojca

składają:
pracownicy Oddziału Rehabilitacji
Wojewódzkiego Szpitala
Zespolonego im. J. Śniadeckiego
w Białymstoku.

K 1231-1

Wyrazy głębokiego współczucia
Kol. CZESŁAWOWI
BOGDANOWI

z powodu zgonu

Matki

składają:
Kierownictwo, Rada Zakładowa
i pracownicy Stacji Radiowych i Telewizyjnych
w Białymstoku.

K 1231-1

Wyrazy głębokiego współczucia
płk JÓZEFOWI
PIOTROWSKIEMU

z powodu zgonu

Matki

składają:
Leokadię Piotrowskiej

DE 372-1

W dniu 1 kwietnia 1979 roku
zmarł po ciężkiej chorobie były
Główny Księgowy PGR Dubeninki

KAZIMIERZ GÓRNIK

z powodu zgonu

składają:
CZESŁAW JĘDRZEJCZAK
Dyrekcja, Rada Zakładowa,
POP oraz wszyscy pracownicy
PGR Dubeninki.

K 1241-1

Wyrazy szczerego współczucia
doc. dr hab.
JANOWI BRZOSKO

z powodu śmierci

Matki

składają:
Rektorat, Rada Filii, Komitet
Uczelniany, Rada Zakładowa
i pracownicy Filii UW w Białymstoku.

K 1217-1

Wyrazy szczerego i głębokiego współczucia
RODZINIE

z powodu zgonu byłej długoletniej i niedołężnej pracownicy

JANINY OKULOWICZ

składają:
Rada Oddziałowa i współpracownicy
Zakładu Górniczego w Zabłudowie.

K 1284-1

Wyrazy szczerego współczucia
mgr inż. TADEUSZOWI
POZIEMSKIEMU

z powodu zgonu

Matki

składają:
Rektor, Senat, Rada Zakładowa
i pracownicy Politechniki Białostockiej w Białymstoku.

K 1232-1

W LOTERII PIENIEŻNEJ

BŁYSKAWICA *C

do wygrania aż

185 MILIONÓW zł

NATYCHMIASTOWY WYNIK GRY

LOS Y W KIOSKACH RUCH

k 1010-0

KOMUNIKAT WOJEWODA ŁOMŻYŃSKI

ZARZĄDZENIEM Nr 18/79

z dnia 28 marca 1979 r., ustalił następujące
GODZINY ROZPOCZĘCIA I KOŃCZENIA PRACY
w urzędach terenowych organów administracji państwowej województwa w okresie od 2 kwietnia do 28 września 1979 r.

w poniedziałki i piątki od godziny 7.30 do 16
we wtorki, środy i czwartki od godziny 7.30 do 15
w soboty od godziny 7.30 do 13.

WOJEWODA ŁOMŻYŃSKI
k 1266-1

PRACA

OPIEKUNKE do 3-letniego dziecka,
zatrudnić: Maria Sikorska,
Gdańsk, ul. Tysiąclecia 4.

k 1183-1

PRZYJMĘ pomoc od zaraz do 8-
miesięcznego dziecka. Suwałki, ul.
Korczaka 5/4.

SG 346-1

PRZYJMĘ pomoc do dziecka. Su-
wałki, Noniewicza 10B m. 33.

SG 347-1

ZATRUDNI emeryta do pracy w
ogrodzie. Zgłaszac się Goldap, 1
Maja 9, tel. 180. Szubiga.

SG 1185-0

PRZYJMĘ uczennicę do cukierni.
Białystok, ul. Przemysłowa 28.
Stojak.

SG 1389-1

PRZYJMĘ uczennicę do cukierni.
Augustów, ul. 1 Maja 11. Stojak.

SG 1389-1

LOKALE

MAŁŻENSTWO poszukuje miesz-
kania. Białystok, tel. 242-02 (w
godz. 7-14).

SG 1364-1

ODSTĄPIE umeblowany pokój,
Białystok, ul. Pozłomna 71.

SG 1367-1

DO wynajęcia pokój i garaż. Białystok,
Zwierzyńska 38.

SG 1371-1

SAMOTNY pan poszukuje pokoju
do wynajęcia. Białystok, ul. Puł-
kowska 7 m. 12, tel. 374-30 (po godz.
16).

SG 1374-1

ODSTĄPIE pokój na okres 2-3
lat. Możliwość korzystania z kuch-
ni. Opłata z góry. Białystok,
Wielka 4, b, m. 69.

SG 1382-1

SAMOCCHODY

„WARSZAWĘ” górnozaworową po
remontach — sprzedam. Białystok,
Wielka 4 m. 27.

SG 1363-1

SAMOCCHÓD osobowy „Warszawa”
w dobrym stanie oraz motocykl
„Awo Simon” na chodzie —
sprzedam. Wiadomości: Antoni Se-
nowski, zam. Piątnica, ul. Fortecz-
na 28.

SG 306-1

„WARSZAWĘ” 223 — sprzedam.
Białystok, 16-125 Zalesie.

SG 295-0

„SYRENE” 104 (rok 1971) — prze-
dam. Łomża, tel. 38-58 (po godz.
16). Chociszewski.

SG 1365-1

SAMOCCHÓD „Syrena” 105 —
sprzedam. Elk, Wojska Polskiego
46, A, m. 3.

SG 307-1

SAMOCCHÓD „Syrena” 104, stan
dobry — sprzedam. Zygmunta Pie-
ciut, Jasionowa Dolina, 16-130 Ja-
now koło Sokółki.

SG 304-1

SPRZEDAM samochód „Fiat” 126p,
rok produkcji 1976. Zgłoszenia:
Maksimowski Andrzej, zam. Elk,
Wojska Polskiego 35/1, tel. 23-42.

SG 293-1

NADWOZIE „Fiat” 125 p, takso-
metr — sprzedam. Białystok, Pia-
towska 9 m. 17.

SG 1372-1

SILNIK „Fiat” 125 p — prze-
dam. Andrzej Sawicki, Łapy, ul.
Górna 4.

SG 1368-1

Komenda Wojewódzka Straży Pożarnych w Suwałkach
siedziba w Augustowie z głębokim załamaniem zawiadania, że
w dniu 31 marca 1979 roku zmarł

ppor. pof. MARIAN FAŁECKI

były długoletni Komendant Powiatowy, a następnie Komendant Rejonowy Straży Pożarnych w Oleku.

W zmarłym tracimy zasłużonego oficera pożarnictwa, od-
znaczonego Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym,
Srebrnym i Brązowym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa”
oraz innymi odznaczeniami korporacyjnymi.

Cześć Jego Pamięci!

Serdeczne wyrazy współczucia i żalu

RODZINIE

składają:
Kierownictwo Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych, OOP, Rada Zakładowa oraz pracownicy ochrony przeciwpożarowej woj. suwalskiego.

K 1242-1

Wyrazy głębokiego współczucia
ŁUCJI
KORONKIEWICZ

z powodu śmierci

składają:
Dyrekcja, Samorząd Robotniczy i współpracownicy OPPM w Białymstoku.

K 1223-1

Wyrazy szczerego i głębokiego współczucia
Tow. ZYGMUNTOWI
ZAJACOWI

z powodu zgonu

Matki

składają:
Kierownictwo, Rada Zakładowa i współpracownicy ZTS BKB w Białymstoku.

K 1180-1

Wyrazy głębokiego współczucia
Kol. JERZEMU
MATWIEJCZYKOWI

z powodu zgonu

Ojca

składają:
Dyrekcja, Rada Zakładowa i współpracownicy WZSR „Samopomoc Chłopska” Zakład Gospodarczy w Oleku.

K 1207-1

Wyrazy głębokiego współczucia
Zonnie i Córkom
Kol. TADEUSZA
SŁOMIŃSKIEGO

z powodu śmierci

składają:
Zarząd oraz koleżanki i koleżanki z SZS AZS Białystok.

K 1227-1

Wyrazy głębokiego współczucia
Kol. DANUCIE
GRABOWIECKIEJ
— SIEWIAK

z powodu śmierci

składają:
Kierownictwo, Rada Zakładowa i współpracownicy z Komendy Wojewódzkiej Straży Pożarnych w Białymstoku.

K 1220-1

Wszystkim przyjaciółom, znajomym, którzy okazali nam wiele serca, życzliwości i pomocy oraz wzięli udział w uroczystościach pogrzebowych kochanego
MEZA I OJCA

ANATOLA
HAWRYLIKA

najserdeczniejsze podziękowania składają
żona i córki.

DE 317-1

OSRODEK SZKOLENIA ZAWODOWEGO KIEROWCÓW I PRZYSPOSZEBIENIA OBRONNO-POLITECHNICZNEGO LIGI OBRONY KRAJU w SUWAŁKACH przy ul. Waryńskiego nr 24 ogłasza PIERWSZY PRZETARG NIEOGRANICZONY na sprzedaż n/w samochodów:

1. samochód osobowy „Warszawa” 223, nr rej. 6549-AP, nr silnika 21-174681, nr podwozia 248151, rok produkcji 1972, cena wywoławcza 30.000 zł,
2. samochód ciężarowo-terenowy „Gaz” 63, nr rej. 6245-AP, nr silnika 381295, nr podwozia 287420, rok produkcji 1951, cena wywoławcza 46.750 zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 23 kwietnia 1979 roku o godzinie 10 w OSZKIPOP LOK w Suwałkach, ul. Waryńskiego nr 24.

Do przetargu mogą przystąpić przedsiębiorstwa państwowe i osoby prywatne.

Przystępujący do przetargu powinien wpłacić wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej na konto nr 79008-2533-132 w NBP O/Suwałki najpóźniej w przeddzień przetargu.

Samochody można oglądać codziennie (oprócz dni wolnych) od godziny 8 do 15 w OSZKIPOP LOK Suwałki. W przypadku niedojęcia do skutku pierwszego przetargu — drugi przetarg odbędzie się w dniu 26 kwietnia 1979 roku.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

K 1216-1

Rejon Energetyczny Bieleski Północni zawiadamia odbiorców energii elektrycznej o przerwach, które wystąpią w Hajnówce dla ulic: Ogólnego od dnia 10.04.79 r. godz. 8 do dnia 14.04.79 r. godz. 18; Matuski od dnia 17.04.79 r. godz. 8 do dnia 28.04.79 r. godz. 18; Chopina od dnia 24.04.79 r. godz. 8 do dnia 28.04.79 r. godz. 18; Szymanowskiego, Cisowa od dnia 2.05.79 r. godz. 8 do dnia 5.05.79 r. godz. 18. W/w przerwy spowodowane zostaną przebudową urządzeń energetycznych.

K 1029-1

ZARZĄD Wojewódzkiej Spółdzielni Pracy Przemysłu Szklarskiego „Uniwersal” w Białymstoku unieważnia skradzioną pieczęć o treści: Wojewódzka Spółdzielnia Pracy Przemysłu Szklarskiego „Uniwersal” 15-703 Białystok Zakład Usługowy, Białystok, Dąbrowskiego 14, tel. 318-82.

WPHW — ekspresowe instalowanie telewizorów kolorowych, zgłoszenia codziennie w godz. 8-18. Zakład Usługowy, Białystok, Dąbrowskiego 14, tel. 318-82.

WPHW — usługi tapicerskie i montaż mebli — Białystok, ul. Handlowa 2, tel. 215-07 (godz. 8-17).

Temida bez logi (2)

Atuty życiowej passażi

Częste picie wódki, lekkie prowadzenie się kobiet, niepodjęcie przez młodych i zdrowych ludzi pracy — nie stanowią przestępstwa, o ile nie naruszają norm prawnych. Wiadomo jednak, że prawie zawsze wiodą do wykoślenia i destrukcyjnie wpływają na środowisko, zwłaszcza rodzinne. Przeważnie takie postępowania społecznie patologiczne znajdują swój epilog w sądach i szpitalach. Z danych wynika, że jeden nałogowy alkoholik, oprócz swego, rujnuje życie średnio trzem osobom, podobnie „niebieski ptak” czy prostytutka.

Jedną z form zapobiegania wykośleniu jest ludzkie oddziaływanie komisji indywidualnej profilaktyki społecznej. W Białymstoku powołano je w maju ub. r. przy 16 komitetach osiedlowych. Przewodzący one już setki rozmów z osobami wymagającymi natchemistowej resocjalizacji. Na 248 kobiet i mężczyzn, w stosunku do których podjęto różnorodne działania — m. in. skierowano na leczenie odwy-

W trosce o zdrowie

W Zespole Opieki Zdrowotnej w Hajnowce, kierowanym przez lek. med. WACŁAWA BABYNKE, pracuje 560 osób. Mimo trudnych warunków — spowodowanych m. in. tym, iż Hajnowka nie ma z prawdziwego zdarzenia szpitala i wiele oddziałów mieści się w różnych punktach miasta — służba zdrowia powitała swe święto z poczuciem dobrej spełnionej obowiązku. Powitała też z nadzieją, iż budowa nowego szpitala zostanie przyspieszona, bo od tego w ogromnym stopniu zależy polepszenie opieki zdrowotnej i pracy służby zdrowia.

W roku ubiegłym miejscowy szpital przyjął 6603 pacjentów. Lecznictwo otwarte — to dwie przychodnie rejonowe w Hajnowce, siedem gminnych i osiem wiejskich ośrodków zdrowia. W roku 1978 wiejska służba zdrowia, podległa ZOZ w Hajnowce, udzieliła 86 tys. porad lekarskich i 19 tys. porad stomatologicznych. Ponadto ogólnie przyjęło ponad 100 tys. pacjentów, a specjalistycznie — 62 tysiące.

Z Hecznego grona lekarzy i pielęgniarek na wyróżnienie zasługują zwłaszcza lek. Dyktor Wacław Babynka i lek. Adam Nowicki, którzy mają szczególne zasługi w zwalczaniu gruźlicy i profilaktycznej działalności oraz lek. Jadwiga Nacchio, gorącą propagatorką akcji honorowego krwiodawstwa. (KL)

Do puszczy po rogi

Z nadziejami wiosny mieszkańcy Białowieży, Hajnowki i innych okolicznych miejscowości wyruszyli do puszczy Białowieżskiej w poszukiwaniu poroży porostawianych przez jelenie i losie. Znalazione poroża, a zdarza się dorodne dwunastki i czterdziestki, używane są przeważnie jako ozdoby mieszkań. (KL)

Co, gdzie, kiedy?

W BIAŁYMSTOKU
Teatr Dramatyczny im. A. Węglińskiego — nieczynny.
Państwowy Teatr Lalek — nieczynny.
KINA
„Północ” — „Bitwa o Midway”, prod. USA, panor., kol. (od lat 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023,

Mieczne efekty współzawodnictwa

W Suwałkach podsumowano ósmą edycję współzawodnictwa pn. „Więcej mleka wysokiej jakości”. W zeszłym roku w szranki stanęło 560 zespołów zrzeszających ponad 5.700 członków KGW w regionie. O rosnącej popularności konkursu może świadczyć fakt, iż jest to o 101 zespołów i 610 uczestników więcej, niżeli dwa lata temu.

Ostatecznie komisja wyłoniła trzy najlepsze zespoły. Okazały się nimi Balamutowie (gm. Stare Juchy) Łupkowie (gm. Pisz) oraz Nowe Wsi (gm. Elku) W kategorii indywidualnych najlepszych zespołów z KGW w Małoszwini (gm. Jeleniewo), Sokołowska Chlewnia (gm. Suwałki), Janina Szaszerzowie (gm. Wyszkiwice) z KGW w Szczepanowie (gm. Stare Juchy), Jola Skawińska z KGW w

Malinówce (gm. Elku), Jadwiga Prolejo z KGW w Lipku oraz Stanisława Chomicz z KGW w Aleksandrowie (gm. Bakałarzewo).

Współzawodnictwo pn. „Więcej mleka wysokiej jakości” podjęto w 1970 r. Jego celem było zwiększenie produkcji mleka w gospodarstwach indywidualnych i poprawa jego jakości. Rosnąca z roku na rok liczba uczestników dowodzi, że przedsięwzięcie jest we wszechmiar potrzebne i — co więcej — owoce wymiernymi efektami ekono-

Kierownik Wydziału Organizacyjnego KW PZPR — Kazimierz Piotrowski wręcza nagrody reprezentantom woj. łomżyńskiego na final centralny olimpiady.

Eliminacje wojewódzkie

„Ojczyzna - Patriotyzm - Socjalizm”

Tegoroczna, czwarta z kolei Olimpiada Wiedzy Społecznej - Politycznej ZSMP przebiega pod hasłem „Ojczyzna - Patriotyzm - Socjalizm” i tematyce związanej jest z najnowszą historią Polski, jej dorobkiem i przeobrażeniami społecznymi i gospodarczymi. Przyczynia się ona do lepszego

poznania osiągnięć naszego kraju oraz ukazuje pozycję Polski w świecie.

Olimpiada weszła już na stałe do programu działania ZSMP i cieszy się coraz większą popularnością. W ubr. w woj. łomżyńskim uczestniczyło w niej blisko 12 tys. dziewcząt i chłopców, a w br. — około 16 tys. Oprócz członków ZSMP bierze w niej udział także młodzież nie zrzeszona w organizacji.

Sukces

„Pięciu chłopców”

W Elku znany jest zespół wokalistyczny „Pięciu chłopców”, działający od półtora roku przy Miejskim Domu Kultury. Konkursowym debiutem był udział w III ogólnopolskim młodzieżowym przeglądzie piosenek w Elku, a potem w przeglądzie wojewódzkim w Suwałkach.

Zespół uzyskał wyróżnienia i zakwalifikowany został do przeglądów na wyższym szczeblu. W ten sposób trafił do Gdańska, gdzie na eliminacjach międzywojewódzkich odniósł największy sukces w dotychczasowej karierze. Chłopcy otrzymali wyróżnienie oraz zakwalifikowani zostali na festiwal młodzieżowy polskiej piosenki w Toruniu, który odbył się w dniach 5-8 kwietnia.

Podsumowano również miniony rok kształcenia politycznego ZSMP. Najlepszymi okazali się: Miejsko-Gminna Szkoła Aktywna w Wysokim Mazowieckim i Zakładowa Szkoła Aktywna w KW MO w Łomży. Nagrodami wyróżniono również organizatorów szkolenia politycznego: Krystynę Rudnicką z LO dla pracujących w Łomży, Roberta Twardowskiego ze Spółdzielni Inwalidów w Łomży, Henryka Porwisiaka z LZPB „Narew” Międzyrzecz, Stanisława z Kolna i Eugeniusza Prusewicza z KW MO w Łomży. (klos)

Bożena Chlabicz-Biskupska

Plenum ZW ZSMP w Łomży

Młodzież - socjalistycznej Ojczyźnie

Ostatnie plenarne posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego ZSMP w Łomży poświęcone było określeniu udziału młodzieży w obchodach 35-lecia PRL.

Jednym z najważniejszych punktów szerokiego udziału młodzieży w obchodach 35-lecia PRL jest przyjęty w trakcie obrad plenarnych program „Narew-Wisła”. Będzie to długofalowa akcja ochrony wód Narwi, związana z poznawaniem historii rzeki, a także propagowanie jej jako szlaku turystycznego. Młodzież weźmie udział w gospodarności naturalnej i sportowo-turystycznej w Łomży, która zaliczana jest do najpiękniejszych w kraju.

Wiele miejsca w obradach poświęcono socjalistycznemu współzawodnictwu pracy. Członkowie ZSMP przejawiają coraz większą troskę o oszczędność paliw, surowców i energii, zwracają szczególną uwagę na poprawę organizacji i dyscypliny pracy.

Młodzież będzie uczestniczyła w wielu czynach społecznych. Praca skupi się głównie na budowie i modernizacji przy lokalnych, zadzwaniach i przesiedlaniu nieuczestników. Członkowie gminnej organizacji ZSMP z Trzcińskiego zasada 3 hektary lasu. Każda organizacja gminna obejmie patronatem obiekty kulturalne i sportowe.

Turniej o „Złotą kielnię”

ZSMP od osmiu lat patronuje młodzieżowemu turniejowi o „Złotą kielnię”. W woj. suwalskim zakończył się już zmagania na szczeblu szkół i hufców. Najlepsi uczestnicy w finale wojewódzkim, który niedawno odbył się w Suwałkach. Ogółem w VIII turnieju brało udział w br. około 800 osób.

Najbardziej popularny był turniej w ohotniczych hufcach pracy. Startowały OHP z Augustowa, Goldapi, Ocieka, Elku, Pizsa, Gajówka i Suwałk. Spośród szkół zawodowych uczestniczyły tylko ZSB z Augustowa, Suwałk i Pizsa oraz ZSZ BZB w Elku.

Podczas finału wojewódzkiego, na który złożyły się eliminacje praktyczne, pisemne i ustne, młodzież walczyła o prymat w zawodach: murarz, monter wewnętrznych instalacji budowlanych i betoniarz-zbrojarz. W zawodzie murarza najlepszą okazała się drużyna z 39-5 OHP z Augustowa w składzie: Adam Sawicki, Mieczysław Czygier i Jarosław Hei-

dema. Drugie miejsce zajęli junacy z 39-6 OHP w Suwałkach, a trzecie uczniowie ZSB w Suwałkach.

Pierwsze miejsce wśród monterów wewnętrznych instalacji budowlanych wywalczyli: Krzysztof Zawadzki, Józef Wawrzyniak i Wiesław Grygo z ZSB w Augustowie, wyprzedzając drużynę ZSZ z Suwałk i Pizsa. Natomiast w zawodzie betoniarz-zbrojarz bezkonkurencyjną okazała się drużyna OHP 39-1 z Goldapi w składzie: Mirosław Bogucki, Krzysztof Borusiewicz i Krzysztof Lisewski. Wyprzedzili oni drużynę OHP 39-4 w Suwałkach i ZSB w Elku.

Zdobywczy pierwszych miejsc otrzymali brązowe odznaki „Złota kielnia”. Po ukończeniu szkoły zasadniczej zostaną oni w pierwszej kolejności przyjęci do techników budowlanych.

BOŻENA CHLABICZ-BISKUPSKA

Co, gdzie, kiedy?

- W BIAŁYMSTOKU**
- TEATR**
- Teatr Dramatyczny im. A. Wępińskiego — nieczynny.
- KINA**
- „Północ” — „Biała o Midway”, prod. USA, 1978, 10, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 171, 173, 175, 177, 179, 181, 183, 185, 187, 189, 191, 193, 195, 197, 199, 201, 203, 205, 207, 209, 211, 213, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 227, 229, 231, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247, 249, 251, 253, 255, 257, 259, 261, 263, 265, 267, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 281, 283, 285, 287, 289, 291, 293, 295, 297, 299, 301, 303, 305, 307, 309, 311, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 333, 335, 337, 339, 341, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355, 357, 359, 361, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 375, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 389, 391, 393, 395, 397, 399, 401, 403, 405, 407, 409, 411, 413, 415, 417, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 441, 443, 445, 447, 449, 451, 453, 455, 457, 459, 461, 463, 465, 467, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 501, 503, 505, 507, 509, 511, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 535, 537, 539, 541, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 555, 557, 559, 561, 563, 565, 567, 569, 571, 573, 575, 577, 579, 581, 583, 585, 587, 589, 591, 593, 595, 597, 599, 601, 603, 605, 607, 609, 611, 613, 615, 617, 619, 621, 623, 625, 627, 629, 631, 633, 635, 637, 639, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 657, 659, 661, 663, 665, 667, 669, 671, 673, 675, 677, 679, 681, 683, 685, 687, 689, 691, 693, 695, 697, 699, 701, 703, 705, 707, 709, 711, 713, 715, 717, 719, 721, 723, 725, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 739, 741, 743, 745, 747, 749, 751, 753, 755, 757, 759, 761, 763, 765, 767, 769, 771, 773, 775, 777, 779, 781, 783, 785, 787, 789, 791, 793, 795, 797, 799, 801, 803, 805, 807, 809, 811, 813, 815, 817, 819, 821, 823, 825, 827, 829, 831, 833, 835, 837, 839, 841, 843, 845, 847, 849, 851, 853, 855, 857, 859, 861, 863, 865, 867, 869, 871, 873, 875, 877, 879, 881, 883, 885, 887, 889, 891, 893, 895, 897, 899, 901, 903, 905, 907, 909, 911, 913, 915, 917, 919, 921, 923, 925, 927, 929, 931, 933, 935, 937, 939, 941, 943, 945, 947, 949, 951, 953, 955, 957, 959, 961, 963, 965, 967, 969, 971, 973, 975, 977, 979, 981, 983, 985, 987, 989, 991, 993, 995, 997, 999, 1001, 1003, 1005, 1007, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1025, 1027, 1029, 1031, 1033, 1035, 1037, 1039, 1041, 1043, 1045, 1047, 1049, 1051, 1053, 1055, 1057, 1059, 1061, 1063, 1065, 1067, 1069, 1071, 1073, 1075, 1077, 1079, 1081, 1083, 1085, 1087, 1089, 1091, 1093, 1095, 1097, 1099, 1101, 1103, 1105, 1107, 1109, 1111, 1113, 1115, 1117, 1119, 1121, 1123, 1125, 1127, 1129, 1131, 1133, 1135, 1137, 1139, 1141, 1143, 1145, 1147, 1149, 1151, 1153, 1155, 1157, 1159, 1161, 1163, 1165, 1167, 1169, 1171, 1173, 1175, 1177, 1179, 1181, 1183, 1185, 1187, 1189, 1191, 1193, 1195, 1197, 1199, 1201, 1203, 1205, 1207, 1209, 1211, 1213, 1215, 1217, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227, 1229, 1231, 1233, 1235, 1237, 1239, 1241, 1243, 1245, 1247, 1249, 1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261, 1263, 1265, 1267, 1269, 1271, 1273, 1275, 1277, 1279, 1281, 1283, 1285, 1287, 1289, 1291, 1293, 1295, 1297, 1299, 1301, 1303, 1305, 1307, 1309, 1311, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 1323, 1325, 1327, 1329, 1331, 1333, 1335, 1337, 1339, 1341, 1343, 1345, 1347, 1349, 1351, 1353, 1355, 1357, 1359, 1361, 1363, 1365, 1367, 1369, 1371, 1373, 1375, 1377, 1379, 1381, 1383, 1385, 1387, 1389, 1391, 1393, 1395, 1397, 1399, 1401, 1403, 1405, 1407, 1409, 1411, 1413, 1415, 1417, 1419, 1421, 1423, 1425, 1427, 1429, 1431, 1433, 1435, 1437, 1439, 1441, 1443, 1445, 1447, 1449, 1451, 1453, 1455, 1457, 1459, 1461, 1463, 1465, 1467, 1469, 1471, 1473, 1475, 1477, 1479, 1481, 1483, 1485, 1487, 1489, 1491, 1493, 1495, 1497, 1499, 1501, 1503, 1505, 1507, 1509, 1511, 1513, 1515, 1517, 1519, 1521, 1523, 1525, 1527, 1529, 1531, 1533, 1535, 1537, 1539, 1541, 1543, 1545, 1547, 1549, 1551, 1553, 1555, 1557, 1559, 1561, 1563, 1565, 1567, 1569, 1571, 1573, 1575, 1577, 1579, 1581, 1583, 1585, 1587, 1589, 1591, 1593, 1595, 1597, 1599, 1601, 1603, 1605, 1607, 1609, 1611, 1613, 1615, 1617, 1619, 1621, 1623, 1625, 1627, 1629, 1631, 1633, 1635, 1637, 1639, 1641, 1643, 1645, 1647, 1649, 1651, 1653, 1655, 1657, 1659, 1661, 1663, 1665, 1667, 1669, 1671, 1673, 1675, 1677, 1679, 1681, 1683, 1685, 1687, 1689, 1691, 1693, 1695, 1697, 1699, 1701, 1703, 1705, 1707, 1709, 1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 1727, 1729, 1731, 1733, 1735, 1737, 1739, 1741, 1743, 1745, 1747, 1749, 1751, 1753, 1755, 1757, 1759, 1761, 1763, 1765, 1767, 1769, 1771, 1773, 1775, 1777, 1779, 1781, 1783, 1785, 1787, 1789, 1791, 1793, 1795, 1797, 1799, 1801, 1803, 1805, 1807, 1809, 1811, 1813, 1815, 1817, 1819, 1821, 1823, 1825, 1827, 1829, 1831, 1833, 1835, 1837, 1839, 1841, 1843, 1845, 1847, 1849, 1851, 1853, 1855, 1857, 1859, 1861, 1863, 1865, 1867, 1869, 1871, 1873, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1887, 1889, 1891, 1893, 1895, 1897, 1899, 1901, 1903, 1905, 1907, 1909, 1911, 1913, 1915, 1917, 1919, 1921, 1923, 1925, 1927, 1929, 1931, 1933, 1935, 1937, 1939, 1941, 1943, 1945, 1947, 1949, 1951, 1953, 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973, 1975, 1977, 1979, 1981, 1983, 1985, 1987, 1989, 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017, 2019, 2021, 2023, 2025, 2027, 2029, 2031, 2033, 2035, 2037, 2039, 2041, 2043, 2045, 2047, 2049, 2051, 2053, 2055, 2057, 2059, 2061, 2063, 2065, 2067, 2069, 2071, 2073, 2075, 2077, 2079, 2081, 2083, 2085, 2087, 2089, 2091, 2093, 2095, 2097, 2099, 2101, 2103, 2105, 2107, 2109, 2111, 2113, 2115, 2117, 2119, 2121, 2123, 2125, 2127, 2129, 2131, 2133, 2135, 2137, 2139, 2141, 2143, 2145, 2147, 2149, 2151, 2153, 2155, 2157, 2159, 2161, 2163, 2165, 2167, 2169, 2171, 2173, 2175, 2177, 2179, 2181, 2183, 2185, 2187, 2189, 2191, 2193, 2195, 2197, 2199, 2201, 2203, 2205, 2207, 2209, 2211, 2213, 2215, 2217, 2219, 2221, 2223, 2225, 2227, 2229, 2231, 2233, 2235, 2237, 2239, 2241, 2243, 2245, 2247, 2249, 2251, 2253, 2255, 2257, 2259, 2261, 2263, 2265, 2267, 2269, 2271, 2273, 2275, 2277, 2279, 2281, 2283, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2295, 2297, 2299, 2301, 2303, 2305, 2307, 2309, 2311, 2313, 2315, 2317, 2319, 2321, 2323, 2325, 2327, 2329, 2331, 2333, 2335, 2337, 2339, 2341, 2343, 2345, 2347, 2349, 2351, 2353, 2355, 2357, 2359, 2361, 2363, 2365, 2367, 2369, 2371, 2373, 2375, 2377, 2379, 2381, 2383, 2385, 2387, 2389, 2391, 2393, 2395, 2397, 2399, 2401, 2403, 2405, 2407, 2409, 2411, 2413, 2415, 2417, 2419, 2421, 2423, 2425, 2427, 2429, 2431, 2433, 2435, 2437, 2439, 2441, 2443, 2445, 2447, 2449, 2451, 2453, 2455, 2457, 2459, 2461, 2463, 2465, 2467, 2469, 2471, 2473, 2475, 2477, 2479, 2481, 2483, 2485, 2487, 2489, 2491, 2493, 2495, 2497, 2499, 2501, 2503, 2505, 2507, 2509, 2511, 2513, 2515, 2517, 2519, 2521, 2523, 2525, 2527, 2529, 2531, 2533, 2535, 2537, 2539, 2541, 2543, 2545, 2547, 2549, 2551, 2553, 2555, 2557, 2559, 2561, 2563, 2565, 2567, 2569, 2571, 2573, 2575, 2577, 2579, 2581, 2583, 2585, 2587, 2589, 2591, 2593, 2595, 2597, 2599, 2601, 2603, 2605, 2607, 2609, 2611, 2613, 2615, 2617, 2619, 2621, 2623, 2625, 2627, 2629, 2631, 2633, 2635, 2637, 2639, 2641, 2643, 2645, 2647, 2649, 2651, 2653, 2655, 2657, 2659, 2661, 2663, 2665, 2667, 2669, 2671, 2673, 2675, 2677, 2679, 2681, 2683, 2685, 2687, 2689, 2691, 2693, 2695, 2697, 2699, 2701, 2703, 2705, 2707, 2709, 2711, 2713, 2715, 2717, 2719, 2721, 2723, 2725, 2727, 2729, 2731, 2733, 2735, 2737, 2739, 2741, 2743, 2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755, 2757, 2759, 2761, 2763, 2765, 2767, 2769, 2771, 2773, 2775, 2777, 2779, 2781, 2783, 2785, 2787, 2789, 2791, 2793, 2795, 2797, 2799, 2801, 2803, 2805, 2807, 2809, 2811, 2813, 2815, 2817, 2819, 2821, 2823, 2825, 2827, 2829, 2831, 2833, 2835, 2837, 2839, 2841, 2843, 2845, 2847, 2849, 2851, 2853, 2855, 2857, 2859, 2861, 2863, 2865, 2867, 2869, 2871, 2873, 2875, 2877, 2879, 2881, 2883, 2885, 2887, 2889, 2891, 2893, 2895, 2897, 2899, 2901, 2903, 2905, 2907, 2909, 2911, 2913, 2915, 2917, 2919, 2921, 2923, 2925, 2927, 2929, 2931, 2933, 2935, 2937, 2939, 2941, 2943, 2945, 2947, 2949, 2951, 2953, 2955, 2957, 2959, 2961, 2963, 2965, 2967, 2969, 2971, 2973, 2975, 2977, 2979, 2981, 2983, 2985, 2987, 2989, 2991, 2993, 2995, 2997, 2999, 3001, 3003, 3005, 3007, 3009, 3011, 3013, 3015, 3017, 3019, 3021, 3023, 3025, 3027, 3029, 3031, 3033, 3035, 3037, 3039, 3041, 3043, 3045, 3047, 3049, 3051, 3053, 3055, 3057, 3059, 3061, 3063, 3065, 3067, 3069, 3071, 3073, 3075, 3077, 3079, 3081, 3083, 3085, 3087, 3089, 3091, 3093, 3095, 3097, 3099, 3101, 3103, 3105, 3107, 3109, 3111, 3113, 3115, 3117, 3119, 3121, 3123, 3125, 3127, 3129, 3131, 3133, 3135, 3137, 3139, 3141, 3143, 3145, 3147, 3149, 3151, 3153, 3155, 3157, 3159, 3161, 3163, 3165, 3167, 3169, 3171, 3173, 3175, 3177, 3179, 3181, 3183, 3185, 3187, 3189, 3191, 3193, 3195, 3197, 3199, 3201, 3203, 3205, 3207, 3209, 3211, 3213, 3215, 3217, 3219, 3221, 3223, 3225, 3227, 3229, 3231, 3233, 3235, 3237, 3239, 3241, 3243, 3245, 3247, 3249, 3251, 3253, 3255, 3257, 3259, 3261, 3263, 3265, 3267, 3269, 3271, 3273, 3275, 3277, 3279, 3281, 3283, 3285, 3287, 3289, 3291, 3293, 3295, 3297, 3299, 3301, 3303, 3305, 3307, 3309, 3311, 3313, 3315, 3317, 3319, 3321, 3323, 3325, 3327, 3329, 3331, 3333, 3335, 3337, 3339, 33